

LANGATTOMIEN LÄHIVERKKOJEN NIMEÄMINEN

Anna-Mari Järvinen
Maisterintutkielma
Suomen kieli
Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Jyväskylän yliopisto
Kevät 2024

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	Laitos Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä Anna-Mari Järvinen	
Työn nimi Langattomien lähiverkkojen nimeäminen	
Oppiaine Suomen kieli	Työn laji Maisterintutkielma
Aika Toukokuu 2024	Sivumäärä 50 + liitteet
Tiivistelmä <p>Tutkimus käsittelee langattomien lähiverkkojen, eli WLAN- tai WiFi-verkkojen, nimeämistä. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten kielenkäyttäjät nimeävät langattomia lähiverkkoja, millaisia nimenantoperusteet ovat sekä millaisia näkemyksiä kielenkäyttäjillä on langattomien lähiverkkojen nimistä. Tutkimuksen tutkimuskysymykset ovat: 1. Millaisia nimiä kielenkäyttäjät antavat langattomille lähiverkoille? 2. Millä perusteella kielenkäyttäjät ovat antaneet langattomalle lähiverkolle valitsemansa nimen? 3. Millaisia näkemyksiä kielenkäyttäjillä on langattomien lähiverkkojen nimistä ja nimien tarkoituksesta? Tutkimus sijoittuu nimistöntutkimuksen kentälle, ja nimistöntutkimus toimii myös tutkimuksen teoreettisena viitekehysenä.</p> <p>Tutkimuksen aineisto koostuu 320 kyselylomakkeen vastauksesta, jotka on kerätty Webropol-kyselylomakkeen avulla marraskuussa 2023. Analyysimenetelmänä käytetään teoriaohjaavaa sisällönanalyysiä ja kvantitatiivista analyysiä. Teoriaohjaavan sisällönanalyysin avulla aineistosta muodostetaan teoriaan pohjavia käsitteitä, kun taas kvantitatiivinen analyysi auttaa hahmottamaan prosentuaalisesti tutkittavien ilmiöiden määrää ja yleisyyttä.</p> <p>Tutkimuksen tulokset osoittavat, että langattomille lähiverkoille annetut nimet ovat pääosin suomenkielisiä, toiseksi suosituin kieli on englanti, kun taas yksittäisiä nimiä on annettu esimerkiksi ruotsiksi, ranskaksi ja italiaksi. Langattomien lähiverkkojen nimenantoperusteita ovat huumori, tunnistettavuus, nimeäjä, käyttäjä tai perhe, lemmikit tai eläimet, paikka tai sijainti, mielenkiinnon kohteet ja harrastukset, kirjat, elokuvat ja TV-sarjat, laite tai netti, käyttäjä ja laite, naapurit, tietoturva, hetken mielijohde ja muut. Hyvä nimi on tunnistettava ja erotettava, hauska, rakenteeltaan helppo ja yksinkertainen, käyttäjästä (naapureille) viestivä ja anonyymi, kun taas huonona nimenä pidetään esimerkiksi epäasiallista, loukkaavaa tai rakenteeltaan liian pitkää ja monimutkaista nimeä. Nimen tarkoitus liittyy puolestaan tunnistettavuuteen, huumoriin, anonyymiuteen sekä käyttäjästä kertoviin tai naapureille viestiviin nimiin. Kielenkäyttäjistä suurimman osan mielestä nimellä on vähintään melko paljon merkityksellisyyttä.</p>	
Asiasanat Nimistöntutkimus, nimeäminen, nimenantoperuste, langattomat lähiverkot	
Säilytyspaikka Jyväskylän yliopisto	
Muita tietoja	

KUVIOT

KUVIO 1	Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma prosentteina.....	18
KUVIO 2	Langattoman lähiverkon käyttäjät prosentteina.....	18
KUVIO 3	Vastaajien näkemys langattomien lähiverkkojen nimeämisen tärkeydestä.....	21
KUVIO 4	Vastaajien näkemys nimen merkityksellisyydestä.....	37
KUVIO 5	Langattomien lähiverkkojen nimien ja nimeämisen eri tarkoituskat.....	37

TAULUKOT

TAULUKKO 1	Reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet.....	23
TAULUKKO 2	Älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet.....	28

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	TEOREETTINEN VIITEKEHYS	4
2.1	Katsaus nimistöntutkimukseen Suomessa	4
2.2	Nimet, nimeäminen ja nimien merkitys	5
2.3	Verkkonimet ja nimeäminen	8
2.4	Nimenantoperusteet	11
2.5	Kielenkäyttäjien näkemyksiä hyvistä ja huonoista nimistä	13
3	AINEISTO JA ANALYYSIMENETELMÄT	16
4	AINEISTON ANALYYSI	20
4.1	Reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet	22
4.2	Älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet	27
4.3	Hyvä nimi langattomalle lähiverkolle	30
4.4	Huono nimi langattomalle lähiverkolle	34
4.5	Langattomien lähiverkkojen nimen ja nimeämisen tarkoitus	36
5	PÄÄTÄNTÖ	41
	LÄHTEET	47
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Internetistä ja digitalisaatiosta on tullut osa arkipäiväämme. Tästä kertovat muun muassa tilastot, joista selviää, että suomalaisista 16–89-vuotiaista 93 prosenttia on käyttänyt internetiä vuonna 2022 (ks. Tilastokeskus a, ei pvm.). Internetyhteys löytyy puolestaan 92 prosentilta kotitalouksista (Tilastokeskus b, ei pvm.). Suomalaisista suurin osa hyödyntää internetyhteyden muodostamiseen langatonta verkkoa, joka luodaan reitittimen, muun tukiaseman tai älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla. Esimerkiksi 40 prosenttia suomalaisista kotitalouksista on käyttänyt tabletilla tai tietokoneella älypuhelimien internetyhteyttä vuonna 2021 (Tilastokeskus c, ei pvm.). Langattoman verkon merkitys on tunnustettu Suomen lisäksi laajemminkin Euroopassa. Esimerkiksi Euroopan komission vuosina 2018–2020 käynnissä ollut WiFi4EU-hanke keskittyi tarjoamaan yhä useammalle EU-kansalaiselle käyttöön ilmaisen langattoman verkkoyhteyden (European Commission, ei pvm.). Nimistöntutkimuksen kentälle sijoittuvan tutkimukseni tarkoituksena on tarkastella langattomien lähiverkkojen nimeämistä. Langattomilla lähiverkoilla, jotka tutummin tunnetaan nimellä WLAN tai Wi-Fi, viitataan langattomaan verkkoon, joka on luotu reitittimen, älypuhelimien mobiilitukiaseman tai muun tukiaseman avulla.

Langattomien lähiverkkojen nimeäminen puhututtaa ja herättää toisinaan jopa hilpeyttä. Aihetta, etenkin hauskoja, outoa ja eriskummallisia nimiä, on käsitelty paljon esimerkiksi uutisissa (ks. Heyden, 2012; Koskela, 2019; Vainio, 2020; Lukkari, 2024). Vaikka aihe on puhututtava, arkipäiväinen ja uutisistakin tuttu, langattomien lähiverkkojen nimeämisestä ei kuitenkaan ole tehty tutkimusta Suomessa. Kyseessä on ajankohtainen tutkimusaihe, sillä langattomat lähiverkot ja Internet ovat suhteellisen uusi ilmiö. Puskan (2005, 15, 17) mukaan WLAN-verkko on vasta 1980-luvun puolivälissä kehitetty keksintö, joka on noussut suosioon 2000-luvulla. Nimistöntutkimuksen kentällä on tutkittu vielä verrattain vähän verkkoon liittyviä nimiä, vaikka tutkimus antaisi uutta ymmärrystä ja tietoa nimijärjestelmän synnystä ja kehityksestä sekä tarjoaisi näkökulman sellaisten asioiden nimeämiseen, johon nimen antajalla ei ole välttämättä henkilökohtaista suhdetta (Hämäläinen, 2013, s. 228; Hämäläinen, 2019, s. 20). Kielenkäyttäjät nimeää tyypillisesti itselleen merkityksellisiä henkilöitä, paikkoja ja esineitä, joihin liittyy voimakkaita tunteita (Ainiala, Saarelma & Sjöblom, 2023, s.

16). Langattomien lähiverkkojen nimeäminen ei ole teknisesti välttämätöntä, sillä yleensä langattomalle lähiverkolle on olemassa valmis tunniste (ks. Elisa, ei pvm.; Te-
lia, 2023). Nimeäminen perustuu siis vapaaehtoisuuteen. Langaton lähiverkko ei
myöskään välttämättä lukeudu hyvin merkitykselliseen, voimakkaita tunteita herät-
tävään asiaan. Tutkimukseni auttaakin avaamaan syitä nimen ja nimeämisen taustalla,
kun kohteena on ei-silminnähtävä asia, jota ei ole välttämätön nimetä ja jota kohtaan
kielenkäyttäjät ei välttämättä tunne voimakkaita tai vahvoja tunteita. Lisäksi tutki-
mukseni antaa tietoa kielenkäyttäjien näkemyksistä langattomien lähiverkkojen ni-
meämistä sekä nimen tärkeyttä ja merkitystä kohtaan.

Tutkimukseni tavoitteena on selvittää, miten kielenkäyttäjät nimeävät langatto-
mia lähiverkkoja, millaisia nimenantoperusteet ovat sekä millaisia näkemyksiä kie-
lenkäyttäjillä on langattomien lähiverkkojen nimistä. Tarkoituksena on saada selville,
millaisia annetut nimet ovat, miten reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodos-
tettujen langattomien lähiverkkojen nimet ja nimenantoperusteet eroavat älypuheli-
men mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimistä ja
nimenantoperusteista sekä millainen on hyvä nimi langattomalle lähiverkolle ja mil-
laista nimeä kielenkäyttäjät eivät antaisi. Näiden lisäksi tarkoituksena on selvittää,
millainen tarkoitus nimellä ja nimeämisellä on sekä kuinka tärkeänä ja merkitykselli-
senä kielenkäyttäjät kokevat langattoman lähiverkon nimeämisen. Tutkimukseni tut-
kimuskysymykset ovat:

1. Millaisia nimiä kielenkäyttäjät antavat langattomille lähiverkoille?
2. Millä perusteella kielenkäyttäjät ovat antaneet langattomalle lähiverkolle va-
litsemansa nimen?
3. Millaisia näkemyksiä kielenkäyttäjillä on langattomien lähiverkkojen nimistä
ja nimien tarkoituksesta?

Kuten jo aiemmin totesin, langattomien lähiverkkojen nimiä ja nimeämistä ei ole
juurikaan tutkittu Suomessa tai muuallakaan aiemmin. Sen sijaan Suomessa on tehty
tutkimusta muista internetiin liittyvistä nimistä. Esimerkiksi Hämäläinen (2019) on
väitöskirjassaan tutkinut verkkoyhteisöjen käyttäjänimiä ja virtuaalisen minigolfpelin
radannimiä. Hän on tarkastellut muun muassa Aapelissa, FutisForumilla ja Finfan-
funissa esiintyviä käyttäjänimiä, käyttäjänimien rakennetta ja semantiikkaa sekä Aa-
pelissa sijaitsevan Minigolf-verkkopelin ratojen nimenantoperusteita ja kyseisen ni-
mikategorian yleispiirteitä (mts. 12–13, 36–37). Halmetoja (2016) on puolestaan tutki-
nut Suomi24-keskustelupalstan rekisteröimättömiä nimimerkkejä, nimimerkkien ra-
kennetta, taustaa sekä merkitystä keskustelulle ja Leppänen (2016) on tutkimukses-
saan keskittynyt blogien nimeämiseen ja bloggaajien käsityksiin blogien nimistä ja ni-
meämisperusteista.

Ei-elävien esineiden nimeämistä, nimenantoperusteita ja nimien rakennetta ovat puolestaan tutkineet esimerkiksi Seppälä (2013), Hallberg (2013) ja Riikkula (2014). Seppälä (2013, A: 1, A: 2.2, A: 5.2) on tutkinut väitöskirjassaan epävirallisia kulkineenimiä, eli esimerkiksi autojen, moottoripyörien ja polkupyörien nimiä, nimenantoa, nimien muodostumista sekä nimien rakennetta, ominaisuuksia ja kulttuurista merkitystä. Hallberg (2013) on puolestaan tutkinut suomalaisten veneiden nimiä ja nimenantoperusteita, kun taas Riikkula (2014) on tarkastellut suomalaisten astiastojen nimien rakennetta ja nimeämisperusteita. Kielenkäyttäjien näkemyksiä nimistä ovat puolestaan tutkineet esimerkiksi Yli-Kojola (2005), Konttinen (2017) ja Ritämäki (2021). Yli-Kojola (2005) on tutkinut kouvolaisten mielipiteitä kadunnimistä, Konttinen (2017) on tutkinut kielenkäyttäjien näkemyksiä suomalaisten kauppakeskusten nimistä ja Ritämäki (2021) on tutkinut viljelijöiden käsityksiä viljelysnimistä.

Ferreira, Huynen, Koenig, Lenzini & Rivas (2013, s. 131, 142) ovat tutkineet WLAN-nimien luotettavuutta ja kontekstisia tekijöitä, mitkä vaikuttavat WLAN-verkon ja tämän nimen valintaan, verkkokyselyn avulla esittämällä ihmisille keksittyjä ja olemassa olevia nimiä. Keksityt nimet ovat sisältäneet luottamukseen, turvallisuuteen ja kontekstiin eli sijaintiin liittyviä elementtejä, kun taas olemassa olevat nimet eivät ole välttämättä sisältäneet mitään näistä. Tutkimuksessa selvisi, että kielenkäyttäjät pitävät luotettavina nimiä, jotka sisältävät sanan *luottamus* (*trust*). Sen sijaan *eduroam*-ilmauksen sisältävä nimi herätti kielenkäyttäjissä ajatuksia puolesta ja vastaan. Kielenkäyttäjät kyllä liittyvät ja käyttävät *eduroam*-nimellä nimettyjä WLAN-verkkoja, mutta he eivät kuitenkaan täysin luota verkon aitouteen. *Eduroam*-nimellä varustettu WLAN-verkko valitaan pikemminkin tottumuksesta. Kielenkäyttäjät suosivat ja luottavat enemmän WLAN-verkon nimeen, jos siitä välittyy kontekstisidonnainen merkitys, eli nimi sisältää esimerkiksi sijaintiin liittyvän ilmauksen. Esimerkiksi *free wifi BelleEtoile* herättää kielenkäyttäjissä enemmän luottamusta verrattuna pelkkään *free wifiin*. Kontekstisidonnaisen merkityksen välittävä nimi ei kuitenkaan aina herätä kielenkäyttäjissä luottamusta. Näin on esimerkiksi yliopistoympäristössä, jossa *wifi unilu* herätti vähemmän luottamusta. Toisaalta yliopiston kohdalla tutkimustuloksiin on arveltu vaikuttavan se, että vastaajat tiesivät, minkä nimisiä WLAN-verkkoja yliopistossa on käytettävissä. Kontekstisidonnaisen merkityksen välittävä nimen luottamus korostuukin siis tuntemattomissa paikoissa, kun taas tutuissa yhteyksissä konteksti ei juurikaan vaikuta nimen luotettavuuteen. (Ferreira ym., 2013, 141–142.)

2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

Tarkastelen tässä luvussa nimistöntutkimuksen tutkimuskenttää, ja tarkemmin nimistöntutkimusta Suomessa, nimiä, nimeämisestä ja nimien merkitystä, verkkonimiä ja -nimeämistä, nimenantoperusteita sekä kielenkäyttäjien näkemyksiä hyvistä ja huonoista nimistä. Koska verkkonimien tutkimus on nimistöntutkimuksen kentällä suhteellisen uusi tutkimuskohde (Hämäläinen, 2019, 20), tukeudun teoriassani pääosin paikannimitutkimukseen, henkilönnimitutkimukseen, kaupallisten nimien tutkimukseen ja käyttäjänimitutkimukseen liittyvään teoriaan, jota pyrin kuitenkin mahdollisuuksien mukaan liittämään tutkimuskohteeseeni.

2.1 Katsaus nimistöntutkimukseen Suomessa

Nimistöntutkimus eli onomastiikka on kielitieteen ala, jossa tutkimuksen kohteena ovat erisnimet eli *proprit* (Ainiala ym., 2023, s. 12). Tutkimusalana nimistöntutkimus on suhteellisen nuori, koska sen juuret ulottuvat vain 1800-luvulle ja vasta 1950-luvulla on julkaistu kansainvälisesti merkittävä nimistötieteellinen julkaisu *Onoma* (Sjöblom, 2006, s. 17). Alun perin nimistöntutkimuksen tarkoituksena oli toimia apu-tieteenä historian, arkeologian ja kielihistorian tutkimukselle, mutta nimistöntutkimus on jo pitkään luokiteltu itsenäiseksi tutkimusalakseen. Vaikka nimistöntutkimus on kielitieteellinen tutkimusala, ovat nimet kulttuurisesti merkittävä tekijä, jolloin nimistöntutkimus kytkeytyy myös esimerkiksi sosiaalitieteisiin, filosofiaan, psykologiaan, liiketaloustieteeseen ja teologiaan. (Ainiala ym., 2023, s. 14–15.) Tämän vuoksi nimistöntutkimuksessa vaaditaan usein poikki- tai monitieteellistä lähestymistapaa, vaikka nimistöntutkimus on pohjimmiltaan lingvististä tutkimusta (Sjöblom & Ainiala, 2020, s. 801).

Suomessa, Skandinaviassa ja monessa muussakin maassa nimistöntutkimus on keskittynyt alun perin paikannimitutkimukseen eli toponomastiikkaan ja

henkilönnimitutkimukseen eli antroponomastiikkaan (Ainiala ym., 2023, s. 23). Tämä on ymmärrettävää ja luonnollista, sillä ihmisillä on ollut jo kielen kehityksen alkua ajoista lähtien tarve nimetä paikkoja ja ihmisiä käytännön tarpeen, löydettävyyden ja tunnistettavuuden vuoksi (Ainiala ym., 2023, s. 17–18; Sjöblom, 2006, s. 27). Suomessa etenkin toponomastiikka on ollut korostetussa asemassa nimistöntutkimuksen kentällä ja tutkimus on keskittynyt selvittämään muun muassa nimien ja nimisysteemien rakennetta, nimeämisperusteita sekä nimien semanttista rakennetta (Ainiala ym., 2023, s. 61, 70). Suomalaisen toponomastiikan keskeisimpänä suunnannäyttäjänä voidaan pitää vuonna 1939 ilmestynyttä Viljo Nissilän väitöskirjaa *Vuoksen paikannimistö I*, joka toimi nimistöntutkimuksen mallina jopa kolmenkymmenen vuoden ajan. Suomalaista nimistöntutkimuksen kenttää uudistivat puolestaan Kurt Zilliacus teoksellaan *Ortnamnen i Houtskär* (1966) ja Eero Kiviniemi väitöskirjallaan *Suomen partisiippinimistöä : ensimmäisen partisiipin sisältävät henkilö- ja paikannimet* (1971). (Ainiala & Pitkänen, 2002, s. 231–233.) Toponomastiikan ja antroponomastiikan lisäksi Suomessa on tehty paljon nimien etymologiseen alkuperään liittyvää tutkimusta niin paikannimien kuin henkilönnimienkin näkökulmasta. (Ainiala, Saarelma & Sjöblom, 2012, s. 45; Ainiala ym., 2023, s. 70).

2000-luvulle tultaessa tutkimuskohteet ovat kuitenkin monipuolistuneet, kun perinteisinä pidettyjen tutkimuskohteiden, eli paikan- ja henkilönnimien tutkimuksen rinnalle on noussut uusia tutkimuskohteita, kuten kaupallinen nimistö ja kirjallisuus (Ainiala & Saarelma-Maunumaa, 2006, s. 104–105; Ainiala ym., 2023, s. 79–81). Myös nimien rakenteen, merkityksen ja nimeämisperusteiden rinnalle on noussut nimien käyttöön liittyvät kysymykset (Ainiala ym., 2023, s. 70), minkä lisäksi nimistöntutkimuksessa on pyritty rakentamaan typologista yleiskatsausta nimistöön, eli nimien tutkimus on laajentunut yksittäisten nimien tutkimuksesta kohti suurempien kokonaisuuksien analysointia (Ainiala, 2016b, s. 372). 2000-luvulla Suomessa on tutkittu paikan- ja henkilönnimien lisäksi muun muassa kaupallista nimistöä (esim. Sjöblom, 2006), kirjallisuuden nimistöä (esim. Bertills, 2003), internetissä esiintyvää nimistöä (esim. Hämäläinen, 2019), kulkineiden nimiä (Seppälä, 2013) ja eläinten nimiä (esim. Kalske, 2005). Muita tutkimuskirjallisuudessa lueteltuja ryhmiä ovat esimerkiksi lentokoneiden ja laivojen nimet, taivaankappaleiden nimet, luonnonilmiöiden nimet, esineiden nimet ja kasvien nimet (Sjöblom, 2006, s. 32).

2.2 Nimet, nimeäminen ja nimien merkitys

Nimistöntutkimuksessa keskeisenä tarkastelun kohteena on nimi. Nimi on suomen kielessä ja muissakin kielissä hyvin vanha sana, sillä se on ollut olemassa ihmiskielen alusta lähtien. Nimet ovat universaaleja ja niitä esiintyy kaikissa olemassa olevissa

kielissä. (Ainiala ym., 2023, s. 12, 18.) Sanan varhainen olemassaolo, universaalius ja esiintyvyys viestiikin nimen tärkeydestä. Nimi on yhdestä tai useammasta sanasta muodostettu yhdistelmä, jolla viitataan joko yhteen tiettyyn asiaan, henkilöön, olioön tai esineeseen tai yleisesti asiaan, henkilöön, olioön tai esineeseen lajinsa edustajana (Ainiala ym., 2023, s. 12). Koska nimistöntutkimuksessa tutkimuksen kohteena ovat nimenomaan erisnimet eli *proprit*, tulee ne erottaa yleisnimistä eli *appellatiiveista*. *Appellatiivit* ovat yleisiä lajinsa edustajia (Ainiala ym., 2023, s. 12). Ne ovat kuvailevia nimityksiä, joiden tehtävänä on määrittellä ja luokitella kohteena olevia käsitteitä. *Appellatiivi* antaa tietoa kohteen luonteesta, esimerkiksi kirjahyllyllä viitataan tietynlaiseen huonekaluun, jossa säilytetään kirjoja. (Zilliacus, 1997, s. 14.) Karkean jaottelun mukaan *appellatiivit* ovatkin luokittelevia ilmauksia, kun taas *proprit* toimivat yksilöivinä ilmauksina (Sjöblom, 2006, s. 52; Ainiala ym., 2023, s. 13).

Propri tarkoittaa puolestaan yhtä tarkoin määrättyä, yksilöityä asiaa, oliota, paikkaa, henkilöä tai esinettä (Ainiala ym., 2023, s. 12). *Proprit* toimivat kantajiaan nimittävinä nimityksinä ja ne viestivät siitä, millä nimellä kohdetta tulee kutsua, määrittlemättä tai liittämättä kohdetta johonkin tiettyyn luokkaan (Zilliacus, 1997, s. 14). Sen sijaan *proprin* tarkoitus on erottaa kohde kaikista muista samanlajisista (Ainiala ym., 2023, s. 13). *Proprit* voidaan Pampin (1994, s. 50–56) mukaan luokitella henkilönimiin, eläinten ja kasvien nimiin, paikannimiin, esineiden nimiin, tapahtumien ja ajanjaksojen nimiin ja abstraktinimiin. Luokittelu ei ole kuitenkaan täysin ongelmattonta, sillä samoja nimiä joudutaan joskus sijoittamaan eri luokkiin nimen esiintymiskontekstin mukaan (Sjöblom, 2006, s. 47).

Proprit ovat monoreferentiaalisia eli yksiviitteisiä, eli niillä on olemassa vain yksi referentti eli tarkoite (Ainiala ym., 2023, s. 13). Ei ole siis olemassa kuin yksi yksilöity *Emma*, *Miuku*, *Jyväskylä* tai *Paperitehtaankatu*. Zilliacuksen (1997, s. 18–19) mukaan sanan tavallisessa semanttisessa merkityksessä *proprin* mielletään tarkoittavan ainoastaan kohdetta, tiettyä elävää asiaa tai paikkaa. *Proprit* eivät kuitenkaan aina säilytä alkuperäistä kielellistä sisältöä, sillä esimerkiksi Venäjän Siperiasta on muodostunut ajan kuluessa metafora, jolla viitataan yleisesti karuun paikkaan tai Hitlerillä viitataan julmaan hallitsijaan (mts. 18–19). *Proprit* muuttuvat siis *appellatiiveiksi* tai *propreja* voi käyttää *appellatiivisesti*. *Proprien* määrittelyn vaikeus ilmenee myös sellaisissa nimissä, kuten *Helmi*, *Tuuli*, *Marja* tai *Pyry*, jotka viittaavat yhteen yksilöityyn henkilöön, mutta ovat pienellä kirjoitettuna *appellatiiveja* (Ainiala ym., 2023, s. 13).

Nimet ovat kiinnostaneet tutkijoita jo pitkään, sillä nimissä on säilynyt sellaisia sanoja, joita ei välttämättä tunneta enää muuten kielessä (Ainiala ym., 2023, s. 14). Nimet kiinnostavat myös siksi, että ne ilmentävät kulttuuria, koska ne syntyvät kielenkäyttäjän, kieliyhteisön ja ympäristön välisessä vuorovaikutuksessa ja ovat kulttuurisia universaaleja (Saarelma-Paukkala, 2017, s. 14; Ainiala ym., 2023, s. 15). Tämän vuoksi nimiä tulisi aina tutkia niiden kulttuurisessa ja sosiaalisessa kontekstissa, sillä

sen lisäksi, että nimet ovat osa kieltä, ne ovat myös osa yhteiskuntaa ja kulttuuria (Ainiala, 2016b, s. 371). Täten nimien tutkiminen antaa tietoa muinaiskielen lisäksi kulttuurista ja eri aikakausista, koska nimet ja nimeäminen vaihtelevat eri kulttuurien ja aikakausien mukaan. Nimien omaksuminen yhteiseen kielenkäyttöön edellyttää ympäröivän kieliyhteisön hyväksyntää, ymmärrystä sekä samanlaista näkemystä ympäröivästä maailmasta. Sen lisäksi, että nimeen liittyy tunteita, se on myös taloudellinen ilmaus. (Ainiala ym., 2023, s. 16–17, 20.) Nimi auttaa yksilöimään kohteen, jolloin kielenkäyttäjän ei tarvitse joka kerta perusteellisesti kuvailla tai selittää esimerkiksi tiettyä henkilöä tai paikkaa kuulijalle (Nyström, 2016, s. 42; Saarelma-Paukkala, 2017, s. 15; Ainiala ym., 2023, s. 17). Paikannimet auttavat myös kielenkäyttäjää löytämään ennalta määrätyn kohteen (Ainiala ym., 2023, s. 17).

Nimeäminen on konventionaalinen, institutionalisoitu tai molempia yhdistävä käytäntö kulttuurista riippumatta (Aleksiejuk, 2016, s. 3). Kielenkäyttäjillä on ollut kautta aikain tarve nimetä eri kohteita, kuten henkilöitä, paikkoja, asioita ja esineitä, mitkä he kokevat nimeämisen arvoisiksi (ks. Ainiala ym., 2023, s. 15). Jos kielenkäyttäjä ei muista tai hänellä ei ole jo ennestään mahdollisimman hyvin sopivaa pronomina, appellatiivia tai propria, syntyy kohteen nimeämistarve eli uuden nimen tai sanan luomisen tarve (Seppälä, 2013, B:1.1.1). Kielenkäyttäjä siis luo henkilölle, paikalle, asialle tai esineelle tunnusteen ja merkityksen nimeämällä tämän. Samalla kielenkäyttäjä muokkaa ympäristöstään oman näköisensä ja liittää nimeämisen kohteen osaksi kulttuuriaan. (Ainiala, 2016b, s. 371; Ainiala ym., 2023, s. 15–16.) Toisaalta nimeäminen on sosiaalista kanssakäymistä toteuttava akti, sillä nimet ovat keskeinen osa arkista ja institutionaalista vuorovaikutusta (Sjöblom & Ainiala, 2020, s. 820).

Vaikka nimeämisen tarkoituksena on ensisijaisesti yksilöidä kohde ja erottaa tämä muista, nimeämiseen liittyy myös ideationaalisia ja kommunikatiivisia tehtäviä ja merkityksiä. Ideationaalinen tehtävä liittyy kohteen hahmottamiseen valitulla tavalla merkityksen verkosta ja kohteen kielelliseen muotoon pukemiseen, kun taas kommunikatiivinen merkitys liittyy sosiaaliseen funktioon, eli nimeämisen ja nimen välittämään viestiin. (Sjöblom, 2006, s. 55–59.) Tehtävien ja merkityksen lisäksi nimeämiseen vaikuttavat muun muassa kielenkäyttäjän omat henkilökohtaiset kokemukset ja mieltymykset sekä kulttuuri (Kiviniemi, 2006, s. 149; Ainiala ym., 2023, s. 20). Esimerkiksi eri kulttuureissa on tietty tapa nimetä jokin henkilö, paikka tai esine. Oman kulttuurin lisäksi nimeämiseen saatetaan ottaa vaikutteita myös toisesta kulttuurista nimilainojen muodossa. Nimilainojen käyttöä on lisännyt muun muassa monikulttuurisuuden lisääntyminen ja kehittynyt teknologia. (Ainiala ym., 2023, s. 20.)

Nimet kantavat erilaisia merkityksiä, joista tärkein lienee identifioiva eli yksilöivä merkitys (Nyström, 2016, s. 42). Identifioivan merkityksen lisäksi nimellä on leksikaalinen ja etymologinen merkitys. Leksikaalinen merkitys tarkoittaa nimenmuodostuksessa hyödynnettyjen appellatiivien sanakirjamerkitystä, kun taas

etymologinen merkitys tarkoittaa nimenantohetkellä vallinnutta nimen tarkoitusta. (Ainiala ym., 2023, s. 34.) Nimen kommunikatiivinen merkitys puolestaan tarkoittaa nimen sisältämää kielellistä ilmausta, jonka avulla nimeämisen kohde liitetään sosiaaliseen ympäristöön tai välitetään (piilotettu) viesti muille sosiaaliselle ympäristölle (Sjöblom, 2006, s. 59). Näiden lisäksi nimiin liittyy sellaisia merkityksiä, jotka eivät varsinaisesti liity nimen sisältämiin sanoihin (Ainiala ym., 2023, s. 34–35). Tällaisia ovat esimerkiksi nimestä syntyvät konnotaatiot, jotka ovat yksi assosiativisten merkityksen alatyypeistä (Sjöblom, 2006, s. 58; Ainiala ym., 2023, s. 35). Tällöin kielenkäyttäjällä herää nimen kuulleessaan mielikuva jostakin toisesta henkilöstä tai paikasta (Nyström, 2016, s. 49). Esimerkiksi *Marilynin* herättämä mielikuva kauniista blondista on yhteinen konnotaatio, kun taas *Matin* herättämä mielikuva tumpurista on subjektiiviseen kokemukseen perustuva mielikuva (ks. Ainiala ym., 2023, s. 35). Muita assosiativisia merkityksiä ovat affektiiviset merkitykset eli tunnepohjaiset merkitykset, sanan tyyllisävyt, heijastusmerkitykset ja kollokativiset merkitykset eli myötämerkitykset (Sjöblom, 2006, s. 58).

Tutkijoiden keskuudessa on ollut pitkään eriäviä näkemyksiä nimien merkityksestä, sillä joidenkin tutkijoiden mielestä nimi kantaa merkitystä, jotkut tutkijat ajattelevat, ettei nimen kielellisellä sisällöllä ole merkitystä, joidenkin tutkijoiden mukaan nimillä ei ole merkitystä lainkaan ja jotkut tutkijat mieltävät nimen olevan vain viittaus ilman merkitystä (Nyström, 2016, s. 40; Ainiala ym., 2023, s. 33). Useimpien tutkijoiden mielestä nimiä eli propreja tulee kuitenkin pitää kielen aitoina sanoina, ja sanat puolestaan ovat aina jossain määrin merkityksellisiä (Sjöblom, 2006, s. 56; Ainiala ym., 2023, s. 33). Nimillä on siis aina jonkinlainen merkitys, johon liittyy leksikaalinen ja etymologinen merkitys sekä oletusmerkitys (Nyström, 2016, s. 40). Nimien merkitystä puoltaa myös se, että jos nimillä ei ajatella olevan merkitystä tai merkitys on vain nimen referentti, rikkoutuu kielellisen merkin kolminaisuus, joka pitää sisällään sisällön, ilmauksen ja referentin. Huomion arvoista on kuitenkin se, että kielenkäyttäjän luoma ja tulkitsema nimen merkitys on aina subjektiivinen, eli saman nimen merkitys ja merkityksen taso voi vaihdella kielenkäyttäjistä riippuen. (Sjöblom, 2006, s. 55, 229.)

2.3 Verkkonimet ja nimeäminen

Kielenkäyttäjillä on tarve inhimillistää ja yksilöidä paikkojen ja elävien kohteiden lisäksi ei-eläviä kohteita. Kyseessä on personifikaatio, metafora, jossa ei-inhimilliseen kohteeseen liitetään inhimillisiä ominaisuuksia. (Ainiala ym., 2023, s. 20.) Tällöin nimeämisen kohteena on esimerkiksi jokin kulkuneuvo, kuten auto tai polkupyörä, kodintekniikka, kuten imuri tai kahvinkeitin, tai esimerkiksi ruokaa kuljettava kaupparobotti. Internet on ollut yksi 2000-luvun merkittävimmistä kulttuurisista ilmiöistä ja

se on tuonut mukanaan täysin uusia, ei-eläviä, nimeämiskohteita (ks. Hämäläinen, 2013, s. 214). Tällaisia nimeämiskohteita ovat esimerkiksi käyttäjätunnukset ja WLAN-verkkojen nimet. Käytän tässä tutkimuksessa termiä *verkkonimi*, jolla viitataan internetissä käytettyihin (esimerkiksi käyttäjätunnukset) tai internetiin liittyviin (esimerkiksi WLAN-verkkojen nimet) nimiin. Käyttäjätunnukset ovat epävirallisia henkilökohtaisia nimiä, joiden avulla erotutaan muista käyttäjistä esimerkiksi erilaisissa verkkopalveluissa ja -yhteisöissä (Hämäläinen, 2013, s. 215). Sen lisäksi, että käyttäjätunnukset toimivat pääsyyntä erilaisille sivustoille ja palveluihin, kuten sähköpostiin, ostossivustoille ja foorumeille, toimivat käyttäjätunnukset vuorovaikutusta luovina tekijöinä. Käyttäjätunnukset ovatkin vuorovaikutuksessa lähes välttämättömiä, sillä ne toimivat ensivaikutelman luojina ja voivat täten vaikuttaa toisen kielenkäyttäjän päätökseen vuorovaikutuksen aloittamisesta. (Aleksiejuk, 2014, s. 243–247.) Käyttäjätunnuksen yksi tärkeimmistä tehtävistä onkin toimia käyttäjänsä edustajana ja hänet tunnustavana nimenä (Hämäläinen, 2013, s. 215).

SSID eli verkkotunnus on puolestaan langattoman lähiverkon nimi, jolla verkon löytää mobiililaitteilla, kuten älypuhelimella, tai tietokoneilla (Elisa, ei pvm.; Telia, 2023). Käytän tutkimuksessani terminä *WLAN-verkon nimeä*, joka on lyhenne langattomalle lähiverkolle, koska se on monelle tutumpi termi kuin *SSID*. WLAN-verkko luodaan reitittimen tai muun tukiaseman avulla, ja WLAN-verkon nimi on joko laitteen valmiiksi tarjoama nimi tai sitten käyttäjän itse määrittämä nimi (Elisa, ei pvm.; Telia, 2023). Nimeämällä WLAN-verkon voi korostaa esimerkiksi käytössä olevaa tekniikkaa, kuten nimeämällä nopeampi 5 GHz:n langaton verkko esimerkiksi *Kotiverkko5GHz:eksi* (Elisa, ei pvm.).

Ainialan ym. (2023, s. 22) mukaan uusien nimeämiskohteiden syntyminen luo tarpeen tarkastella jo olemassa olevia ja luoda uusia nimikategorioita. Nimistöntutkimuksessa nimet on tyypillisesti jaettu eri nimikategorioihin nimien tarkoitteiden perusteella (mts. 23–24). Tällaisia jaotteluja on useita erilaisia, mutta tyypillisimpiä pääluokkia ovat henkilönnimet, paikannimet, eläinten nimet, kaupalliset nimet ja kirjallisuuden nimet (Hämäläinen, 2019, s. 20). Toisaalta nimikategoriat ovat muuttuvia, eikä niitä tule koskaan pitää vakioina, vakaina ja staattisina, kuten verkkonimien uutuus ja moninaisuus ja sitä seurannut luokittelun vaikeus osoittaa (ks. Ainiala, 2016b, s. 374).

Koska verkkonimet ovat tarkoitteeltaan suhteellisen uusi ja marginaalinen alaryhmä, niille ei ole vielä täysin selvää paikkaa jaottelussa (Aleksiejuk, 2014, 243). Uutuuden ja nuoruuden lisäksi jaottelun epäselvyyteen vaikuttaa ja sitä vaikeuttaa esimerkiksi epäyhtenäisyys, sillä nimeämiseen vaikuttavat kulttuuriset, yksilölliset, sosiaaliset ja mediaan liittyvät tekijät, kuten käyttäjien tausta, viestinnän tarkoitus, alusta ja konteksti sekä nimeämiskäytäntöjen kirjoittamattomat normit (Aleksiejuk, 2016, s. 14; Hämäläinen, 2019, s. 77). Kielenkäyttäjät siis muodostavat verkkonimiä

hyvin erilaisin taustoin ja perustein. Myös kielenkäyttäjien käsitykset siitä, millä tavoin verkkonimiä nimitään ja millaisia nimet voivat olla, vaihtelevat (Hämäläinen, 2019, s. 77).

Tämän vuoksi verkkonimet on aiemmin jaoteltu esimerkiksi henkilönnimistöön kuuluvaksi (ks. Aleksiejuk, 2014) tai kaupalliseen nimistöön kuuluvaksi (ks. Sjöblom, 2016, s. 463). Luokittelua kaupalliseen nimistöön kuuluvaksi on perusteltu esimerkiksi sillä, että verkkonimien nimien valinnasta päättää käyttäjä, kun taas henkilönnimissä valinnan tekee tyypillisesti toiset ihmiset. Kaupallisten nimien tavoin langattomien lähiverkkojen nimien tarkoituksena on toimia ainutlaatuisena nimenä, joka yksilöi kohteen ja korostetusti viestii nimen avulla kielenkäyttäjille. Tämä puolestaan vaikuttaa nimeämiseen, nimien rakenteeseen ja nimien analysointiin. (Hämäläinen, 2019, s. 21; Sjöblom, 2006, s. 36, 43.) Muita mahdollisia luokituksia on ollut tutkijasta riippuen lempinimet, pseudonyymit, nimimerkit tai oma, täysin uudenlainen nimikategoria (Hämäläinen, 2013, s. 215; Aleksiejuk, 2014, s. 234). Tutkijat ovat perustelleet verkkonimien luokittelun esimerkiksi pseudonyymiksi sillä, että kielenkäyttäjä valitsee itse haluamansa, keksityn nimen, jolla hän peittää todellisen henkilöllisyytensä (Aleksiejuk, 2014, s. 244–245; Aleksiejuk, 2016, s. 10).

Verkkonimien nimeämiseen vaikuttaa sekä kielenkäyttäjän ympäristö että hänen henkilökohtaiset mieltymyksensä, arvonsa ja maailmankuvansa. Verkkonimillä onkin usein emotionaalisia ja symbolisia merkityksiä, jotka viittaavat esimerkiksi toivottuihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin tai muihin pyrkimyksiin. (Aleksiejuk, 2014, s. 250.) Nimeämisessä korostuu nimien rooli identiteetin rakentajana, aseman vahvistajana, suhteiden muodostajana ja henkilökohtaisen tiedon välittäjänä, sillä verkkonimet edustavat käyttäjää sellaisessa ympäristössä, jossa käyttäjää ei välttämättä nähdä tai hänestä ei tiedetä mitään. (Aldrin, 2016, s. 390–391; Aleksiejuk, 2016, s. 5). Identiteetti muodostuu sisäisistä ja ulkoisista tekijöistä, eli siitä mielikuvasta, joka meillä on itsestämme ja jonka ajattelemme toisilla olevan meistä (Aldrin, 2016, 384). Verkkonimet viittaavat usein enemmän yksilölliseen identiteettiin kuin ulkoiseen tai kollektiiviseen identiteettiin. (Aleksiejuk, 2016, s. 5–6; Hämäläinen, 2019, s. 77.) Verkkonimien nimeäminen on tyypillisesti suhteellisen vapaata, eikä nimeämistä juurikaan säätele lait tai muut normit. Sen sijaan nimeämistä saattaa rajoittaa esimerkiksi nimen mahdollinen pituus tai käytössä olevat kirjoitusmerkit. (Hämäläinen, 2019, s. 49–50.)

Verkkonimille on tyypillistä, että nimi kuvastaa oman identiteetin lisäksi tai sen sijaan jotakin toista henkilöä, kuten sukulaista, ystävää, julkkista, roolimallia tai esimerkiksi historiallista henkilöä (Aleksiejuk, 2014, s. 251). Nimeämisessä saatetaankin hyödyntää paljon esimerkiksi intertekstuaalisia viittauksia populaarikulttuuriin (Hämäläinen, 2019, s. 78). Intertekstuaalisten viittauksien lisäksi oma identiteetti voidaan piilottaa nimeämällä verkkonimi esimerkiksi sukulaissan (äiti, mummo tai veli),

lempinimen tai esimerkiksi ammatin (lääkäri tai insinööri) mukaan. Tällaiset nimet korostavat kielenkäyttäjän roolia tai asemaa tietyssä kontekstissa, kun taas henkilön oma identiteetti hämärtyy. Oman identiteetin ja henkilöllisyyden piilottava verkkonimi onkin varsin tyypillinen. Anonyymius voi liittyä esimerkiksi siihen, ettei kielenkäyttäjä halua häntä tunnistettavan tai hän ei halua liittää itseään mihinkään tiettyyn ympäristöön, kuten tiettyyn sivustoon. (Aleksiejuk, 2016, s. 10–11.) Henkilöiden ja intertekstuaalisten viittausten lisäksi nimeämisessä hyödynnetään paljon englantia, tekosanoja, numeroita ja tietynlaista huolettomuutta (ks. Hämäläinen, 2019, s. 77-79).

2.4 Nimenantoperusteet

Nimenantoperusteella viitataan siihen syyhyn tai tekijään, minkä perusteella nimi on annettu nimeämisen kohteelle (Ainiala ym., 2023, s. 166). Nimeämisperuste on puolestaan asiaperuste, jonka mukaan nimi on annettu nimeämisen kohteelle. Asiaperusteena voivat toimia esimerkiksi käyttötarkoitus, ulkonäkö tai sijainti. (Kiviniemi, Pitkänen & Zilliacus, 1974, s. 34.) Nimenantoperusteesta käytetään useissa yhteyksissä termiä nimeämisperuste, mutta termeissä on eroavaisuuksia, sillä nimeämisperuste on tyypillisesti jokin kohteen nimen ominaisuus, jota nimi ilmentää, kun taas nimenantoperusteet ovat laajempia ja monimuotoisempia (ks. Seppälä, 2013, E:2.2.1). Nimeämisperusteen termi onkin jokseenkin ongelmallinen myös siitä näkökulmasta, että sen ulkopuolelle jäävät Sjöblomin (2006, s. 22) ja Seppälän (2013, E:2.2.1) mukaan symboliset ja assosiatiiviset perusteet, kuvitteelliset ominaisuudet sekä kohteiden suhteet toisiinsa.

Nimenantoperusteet heijastelevat aikakauden, sosiaalisen ympäristön ja kulttuurin trendejä. Esimerkiksi viisikymmentä vuotta sitten nimiä on saatettu antaa hyvinkin erilaisin perustein mitä tänä vuosikymmenenä. (Kiviniemi, 2006, s. 63–65, 147.) Yhteistä vuosikymmenille kuitenkin on, että nimenanto perustuu pohjimmiltaan yksilöinnin ideaan, jossa olennaiseksi tekijäksi nousee nimien erottelukyky. Nimenanto perustuu siis siihen, että samanlaiset nimeämiskohteet voidaan erottaa toisistaan. Tämän vuoksi nimeämiskohteen yleinen ominaisuus toimii harvoin nimenantoperusteena, eli ympäristössä tai kulttuurissa yleisesti esiintyvä tekijä tai ominaisuus on harvoin nimenantoperuste. (Ainiala ym., 2023, s. 38.)

Nimenantoperusteen käsitteeseen liittyy vahvasti ajatus siitä, että nimien tarkastelussa näkökulma painottuu nimenantajaan. Tällöin kieliyhteisön näkökulma jää tarkastelun ulkopuolelle, huolimatta siitä, että kieliyhteisö on nimien pääasiallinen käyttäjä. (Sjöblom, 2006, s. 22.) Nimenantoperusteita tarkastellessa tulisikin ottaa huomioon nimenantajan näkökulman lisäksi kieliyhteisön näkökulma – luohan kieliyhteisön kontekstin ja käyttötarpeen nimille (ks. Sjöblom, 2006, s. 22). Kieliyhteisön kieli ja

kieliyhteisössä vallitsevat kielenkäyttötavat vaikuttavat nimenantoperusteisiin, sillä nimenanto perustuu tyypillisesti jo olemassa oleviin nimimalleihin (Sjöblom, 2006, s. 61). Nimenanto noudatteleekin usein kieliyhteisön kielenkäyttötapoja, yhteisiä rakenteellisia periaatteita ja hyväksyntää, siitäkkin huolimatta, että nimen muotoilee yksilö (Sjöblom, 2006, s. 61; Ainiala ym., 2023, s. 39). Poikkeuksen muodostavat suunnitellut, viralliseen käyttöön muodostetut nimet, jotka hyväksytään virallisessa päätöksentekoprosessissa, eikä nimenanto ja nimen käyttäminen vaadi tällöin koko kielenkäyttäjäyhteisön hyväksyntää. Tällaisia nimiä ovat esimerkiksi kaavanimet, eli asemakaa-voitettua aluetta varten suunnitellut nimet, kuten kaupunginosien tai katujen nimet. (Ainiala ym., 2023, s. 39, 131.)

Nimenanto saattaa joskus perustua sellaisiin nimenantajan tarpeisiin ja motiiveihin, jotka poikkeavat lähes täysin kieliyhteisön tarpeista nimen käyttämisessä. Nimenantoperuste saattaa esimerkiksi liittyä nimen löydettävyyteen tai houkuttavuuteen, kun taas kielenkäyttäjä käyttää nimeä vain muista samanlaisista erottavana tekijänä tai sen vuoksi, että nimi on ylipäättänsä annettu nimeämisen kohteelle. Nimenantoperusteiden määrittelemine ei aina ole helppoa tai ongelmattonta, koska nimenantoperusteiden tutkimine on aina spekulatiivista, ellei nimenantoperustetta voi tarkistaa itse nimenantajalta. Nimenantoon saattavat vaikuttaa kielenkäyttäjän tiedostamattomat prosessit, jolloin nimenantaja ei itsekään osaa määritellä, millä kaikilla tekijöillä on ollut vaikutus nimen antamiseen. (Sjöblom, 2006, s. 60–61.) Toisaalta kielenkäyttäjän mieleen saattaa jäädä vain yksittäinen tekijä, joka toimii hyvin korostetussa asemassa nimenantoperusteita tutkittaessa (Kiviniemi, 2006, s. 130).

Kiviniemi (1982, s. 173; 2006, s. 131) jakaa henkilönnimen nimenantoperusteet kahdeksaan eri nimenantoperusteeseen. Ensimmäinen nimenantoperuste on nimeäminen suvun mukaan, joka on yksi tyypillisimmistä nimenantoperusteista kautta aikain. Tällöin nimeämisen kohteelle annetaan samanlainen nimi kuin jollakin sukulaisella on. Sukulaisuuteen perustuva nimervalinta viestii esimerkiksi perinteikkäästä tavasta tai sukulaisen esikuvallisuudesta. Toinen nimenantoperuste liittyy henkilöesikuviin, joita voivat olla esimerkiksi lähipiiriin kuuluva henkilö, ystävä, julkisuuden henkilö, historialliset ja fiktiiviset henkilöt tai uskonnolliset esikuvat. Kolmas nimenantoperuste on muulla tavoin ilmaistu suku- tai perheyhteys, mikä tarkoittaa esimerkiksi perheenjäsenten saman alkukirjaimen, alkusoinnun tai äänteellisten samankaltaisuuksien perusteella nimeämistä. Neljäs nimenantoperuste on nimenantajan mieltymys nimeen, eli nimenantaja on pitänyt esimerkiksi nimen rakenteesta, merkityksestä tai hän on muuten tykästynyt kyseiseen nimeen. Kiviniemen mukaan mieltymystä saattaa olla joskus haastava perustella, sillä toiset nimet vain tuntuvat kielenkäyttäjistä paljon miellyttävämmiltä ja kauniimmilta kuin toiset. Viides nimenantoperuste on nimen sisältö valintaperusteena, jolloin nimellä viestitään vertaiskuvallisuutta. Tällaisia nimiä ovat esimerkiksi Iita, Onni, Helmi ja Kaisla. Kuudes

nimenantoperuste liittyy nimen käytännöllisyyteen, joka tarkoittaa sitä, että nimeämiiseen on vaikuttanut esimerkiksi nimen selkeys tai lyhyys. Seitsemäs nimenantoperuste liittyy syntymä- tai kastepäivään, jolloin nimeksi valikoituu esimerkiksi syntymäpäivänä nimipäiväänsä juhliiva nimi. Kahdeksas nimenantoperuste pitää puolestaan sisällään kaikki muut perusteet. (Kiviniemi, 1982, s. 129–172; Kiviniemi, 2006, s. 131–133.)

Nimenantoperusteet ja nimien rakenne ovat olleet onomastiikassa korostetussa asemassa viimeisten vuosikymmenten aikana (Sjöblom, 2006, s. 59). Nimenantoperusteet voidaan luokitella usealla eri tavalla, tutkimuksen kohteesta ja tutkijasta sekä hänen tulkinnastaan riippuen, eikä varsinaista kaikille nimeämiskohteille sopivaa malliesimerkkiä nimenantoperusteista ole olemassakaan. Esimerkiksi Leppänen (2016, s. 29–39) jakaa blogien nimenantoperusteet blogiin tai sen aiheeseen liittyvään seikkaan, bloggaajan omaan nimeen, bloggaajaan liittyvään seikkaan, musiikkiin ja kirjallisuuteen sekä satunnaisuuteen, siihen, että ”nimi tuntui hyvältä”. Seppälä (2013, E:2.3) puolestaan jakaa kuluneiden nimenantoperusteet alkuperään, ikään, kokoon ja muotoon, käytettävyyteen, käyttäjään, käyttötarkoitukseen, lentävään lauseeseen, luonteeseen, osaan, suhteeseen, tapahtumaan, väriin, eksudaatteihin sekä ei tiedossa oleviin. Hallberg (2013, s. 59–61, 99) jakaa veneiden nimenantoperusteet muun muassa veneeseen liittyviin perusteisiin, sukulaisten tai muiden tuttujen nimiin perustuviin perusteisiin, kiertonimiin ja muiden alusten mukaan nimettyihin perusteisiin, kulttuurimaailmaan liittyviin perusteisiin, nimen sisältöön liittyviin perusteisiin, nimen perinteisyyteen liittyviin perusteisiin sekä huumoriin liittyviin perusteisiin.

2.5 Kielenkäyttäjien näkemyksiä hyvistä ja huonoista nimistä

Nimet herättävät kielenkäyttäjissä erilaisia tunteita, ajatuksia, asenteita ja näkemyksiä (ks. Ainiola ym., 2023, s. 17). Nämä tunteet, ajatukset, asenteet ja näkemykset vaihtelevat kielenkäyttäjistä ja nimeämisen kohteesta riippuen, mutta tutkimuksissa on havaittu paljon samanlaisia mielipiteitä hyvistä ja huonoista nimistä. Esimerkiksi Yli-Kojola (2005) on tutkinut kouvolaisten suhtautumista Kouvolan kadunnimiin. Tutkimuksessa nousi esiin, että kielenkäyttäjien mielestä paras kadunnimi on selkeä ja informatiivinen. Nimen tulee siis ilmentää tarkoitteensa, eli kadunnimen tulee sisältää esimerkiksi ilmaus *tie* tai *katu*, jolloin nimestä käy ilmi kyseessä olevan kadunnimi, eikä ympäröivän kontekstin tietämystä tarvita. Selkeydellä puolestaan tarkoitetaan sitä, ettei nimi aiheuta sekaannuksia tai johda harhaan. Tähän liittyy ymmärrettävyys, eli nimi on muodoltaan lyhyt sekä helposti luettava ja ymmärrettävä. Kadunnimissä muita kielenkäyttäjien mielestä hyvän nimen piirteitä ovat nimen helppo muistettavuus, jota luovat esimerkiksi persoonalliset, omaperäiset, erikoiset tai hauskat nimet.

Toisaalta kielenkäyttäjät arvostavat neutraaleja nimiä, jotka eivät herätä tunteita tai loukkaa ketään. Näiden lisäksi hyvän nimen luo nimen taustan arvostus, eli nimi ilmentää tarinaa nimen taustalla. Tarina voi liittyä esimerkiksi henkilöihin, paikkaan tai sijaintiin. Tähän liittyy myös nimen konteksti, eli ympäristöön kytkeytyvää nimeä pidetään hyvänä nimenä. (Yli-Kojola, 2005, s. 180–183, 186, 193.)

Samanlaisia piirteitä nostetaan esiin kauppakeskusten nimistä, sillä kielenkäyttäjät kuvaavat parhaimman kauppakeskuksen nimen olevan informatiivinen, tuttu, sijaintiaan kuvaava, suomenkielinen, lyhyt ja helppo lausua. Kielenkäyttäjät arvostavat sitä, että kauppakeskuksen nimestä käy ilmi joko kyseessä olevan kauppakeskus tai kauppakeskuksen sijainti. Entuudestaan tuttuja ja suomenkielisiä nimiä pidetään myös hyvinä niiden ymmärrettävyyden ja helppouden vuoksi. Ymmärrettävyyttä ja helppoutta luovat kielenkäyttäjien mukaan tuttujen ja suomenkielisten nimien lisäksi nimien rakenteelliset ominaisuudet. Tällöin nimi ei ole liian pitkä tai vaikeasti lausuttava ja/tai kirjoitettava. (Konttinen, 2017, s. 61–63.) Niin ikään ammattiopistojen nimissä arvostetaan informatiivisuutta ja sijaintia kuvaavia ilmauksia. Nimi on hyvä, kun siitä käy ilmi sijainti sekä jollain tapaa termi *oppilaitos*, *oppiminen* tai *ammatti*. Muita hyvän nimen piirteitä ovat muun muassa perinteikkyyys ja toisaalta myös trendikkyyys, monialaisuus sekä nimen lyhyys, ytimekkyys, selkeys, ymmärrettävyys ja helppo muistettavuus. (Sirén, 2018, s. 55–57.)

Viljelysnimissä hyvänä nimenä pidetään käytännöllistä nimeä. Käytännöllisyys ilmenee informatiivisena, loogisena, selkeänä, helposti muistettavana, sopivan pituisena sekä ympäristöään tai tarkoitettaan kuvaavana nimenä. Kielenkäyttäjät arvostavat muun muassa nimen lyhyyttä sekä ääntämys- ja kirjoitusasultaan helppoa nimeä. Keskeisenä hyvän nimen piirteenä esiin nousee nimen helppo muistettavuus, koska se helpottaa viljelijän työtä auttamalla hahmottamaan esimerkiksi pellon sijainnin. (Ritamäki, 2021, s. 53–57.) Alueennimissä kielenkäyttäjät nostavat puolestaan tärkeimmäksi ominaisuudeksi informatiivisuuden, eli sen, että nimestä selviää, mikä paikka on kyseessä ja missä se sijaitsee. Muita tärkeitä ominaisuuksia ovat sopivuus alueen muihin nimiin, alueen ulkonäköä tai maastoa kuvailevat ilmaukset, ajattomuus, modernius, alueen vanhojen nimien pohjalta muodostetut nimet sekä nimen lyhyys. (Päres-Schulman, 2005, s. 209.)

Huonoina kadunniminä kielenkäyttäjät pitävät puolestaan sellaisia nimiä, jotka eivät ole informatiivisia, eivät kerro kontekstia, eivät liity ympäristöönsä millään tavalla tai vaikuttavat tyhmältä ja väkisin keksityltä. Tällaisia nimiä ovat esimerkiksi *Kurvinpussi*, joka kielenkäyttäjien mielestä kuulostaa koomiselta ja josta ei käy ilmi kyseessä olevan kadunnimi ja *Meksikonraitti*, joka ei liity kouvolaan paikkallisuuteen mitenkään. Muita huonon nimen piirteitä ovat vaikeasti muistettavat nimet, epämiellyttäviä mielikuvia luovat nimet ja rakenteeltaan liian pitkät ja vaikeasti kirjoitettavat nimet. (Yli-Kojola, 2005, s. 190–192.) Samanlaisia näkemyksiä nimien

huonoudesta nousee esiin Ainialan (2016a) tutkimuksessa, jossa hän tutki helsinkiläisten suhtautumista Vuosaaren katujen nimiin. Kielenkäyttäjät nostavat esiin ympäristöön sopimattomat nimet, epäaidot ja teennäiset nimet ja sekaannusta aiheuttavat nimet. Esimerkiksi *raitti*-ilmauksen sisältäviä nimiä pidetään kaupunkiympäristöön sopimattomina, sillä se muistuttaa maaseudusta ja *Heteniityntie* on puolestaan kielenkäyttäjien mielestä sekaannusta aiheuttava, sillä he eivät ymmärrä *heteniityn* merkitystä. (Ainiala, 2016a, s. 110–116.)

Ostoskeskusten nimistä huonon tekevät epäinformatiivisuus ja outous. Epäinformatiivisuus liittyy siihen, ettei nimestä käy ilmi kyseessä olevan ostoskeskus, kun taas outous liittyy kirjoitusasuun ja kielivalintaan. Muita mainittuja huonon nimen piirteitä ovat nimillä ”kikkailu”, teennäisyys ja tietynlainen junttius. Esimerkiksi nimillä ”kikkailu” ja junttius liittyvät siihen, että nimessä on yritetty käyttää epäonnistuneesti englantia suomalaisessa ympäristössä. (Konttinen, 2017, s. 64–65.) Viljelysnimistä huonon tekevät puolestaan epäkäytännöllisyys, epäloogisuus sekä rakenteeltaan pitkä ja monimutkainen nimi. Epäkäytännöllisyys ilmenee huonosti muistettava nimenä, kun taas epäloogisuus liittyy siihen, ettei nimeä pysty yhdistämään paikkaan millään tavalla. Myöskään samankaltaisia ja toisiinsa sekoittuvia nimiä ei pidetä hyvinä niminä. (Ritamäki, 2021, s. 54–58.) Alueennimissä vähemmän tärkeiksi ominaisuuksiksi on puolestaan koettu muun muassa nimen houkuttelevuus ja uutuus sekä myyvä nimi (Päres-Schulman, 2005, s. 210).

3 AINEISTO JA ANALYYSIMENETELMÄT

Tutkimuksen aineisto koostuu 320 vastauksesta, jotka on kerätty Webropol-kyselylomakkeen avulla marraskuussa 2023. Webropol on verkkokyselytutkimusten tekemiseen suunniteltu työkalu, joka mahdollistaa kyselyn tekemisen lisäksi kyselyn vastauksiin liittyvän analytiikan (Webropol, ei pvm.). Valitsin aineistonkeruumenetelmäksi kyselylomakkeen, koska sen avulla on mahdollista kerätä laaja aineisto useammalta eri-ikäiseltä vastaajalta suhteellisen lyhyen ajan sisään. Dörnyein ja Taguchin (2010, s. 6) mukaan kyselylomakkeen etuja ovatkin sen monipuolisuus ja ajankäyttölinen tehokkuus. Toisaalta kyselylomakkeeseen aineistonkeruumenetelmänä liittyy myös ongelmia ja rajoitteita. Näitä ovat esimerkiksi yksinkertaiset ja pinnalliset vastaukset, epäluotettavat ja -motiveituneet vastaajat sekä väärin luetut ja ymmärretyt kysymykset. Ongelmat ja rajoitteet on kuitenkin mahdollista välttää ainakin suurimmaksi osin selkeästi rakennetulla kyselylomakkeella sekä selkeillä ja yksinkertaisilla kysymyksillä. Hyvin rakennettu kyselylomake auttaa myös vastausten ja aineiston käsittelyssä. (Dörnyei & Taguchi, 2010, s. 6-7.)

Ennen varsinaisen kyselylomakkeen tekemistä ja vastauksien keräämistä tein kyselylomakkeesta pilottiversion Webropolilla, mihin vastasi seitsemän eri-ikäistä henkilöä. Pilottivaiheessa muutama vastaaja pyysi lisäämään langattomien lähiverkkojen käyttäjiä koskeviin kysymyksiin vaihtoehdot ”molemmat (käytän henkilökohdaisesti ja jaan muiden kanssa/muulle)” ja ”ei ole käytössä”. Muuten pilottivaiheessa ei ilmennyt muutos- tai lisäystarpeita tai muitakaan ongelmia liittyen kyselylomakkeen kysymyksiin ja lomakkeen toimintaan. Varsinaiseen kyselylomakkeeseen (ks. liite 1) vastattiin anonyymisti. Ennen varsinaista kyselyosuutta annoin vastaajille tietoa kyselyn tarkoituksesta ja etenemisestä sekä avasin lyhyesti sitä, mitä tarkoitan ja miten olen jaotellut WLAN-verkon (= reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettu WLAN-verkko) ja langattoman verkon (= älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettu langaton verkko). Päädyin jaottelemaan nämä kaksi langattoman lähiverkon muodostustapaa hieman eri käsitteiden alle selvyuden vuoksi, sillä

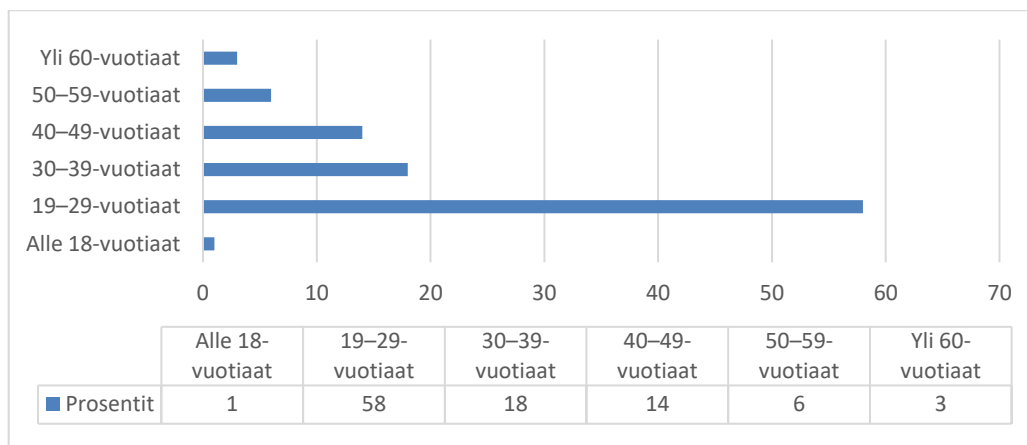
kartoitin kyselyssäni erikseen reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetun langattoman lähiverkon nimeämistä ja älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostetun langattoman lähiverkon nimeämistä. Tämän lisäksi oletuksenani oli, että esimerkiksi nimet ja nimenantoperusteet saattavat erota toisistaan. Pyrin pitämään kyselyn melko lyhyenä, sillä kuten Dörnyei ja Taguchi (2010, s. 12) toteavat, liian pitkä ja liikaa vastaamisaikaa vaativa kysely saattavat laskea vastaajan motivaatiota, mikä puolestaan vaikuttaa epäsuotuisasti vastauksiin ja aineistoon.

Kyselyn aluksi kartoitin vastaajien taustamuuttujia, eli ikää, sukupuolta, ylintä suoritettua koulutusta, WLAN-verkon käyttäjiä (= reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettu WLAN-verkko) ja langattoman verkon käyttäjiä (= älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettu langaton verkko). Tämän jälkeen siirryin kysymään reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetun WLAN-verkon nimeämistä, nimiä ja nimenantoperusteita. Tätä seurasi samanlaiset kysymykset älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostetusta langattomasta verkosta. Kyselyn loppupuolella kartoitin vastaajien näkemyksiä WLAN-verkon ja langattoman verkon nimien ja nimeämisen tärkeydestä, merkityksellisyydestä, tarkoituksesta sekä hyvästä ja huonosta nimestä. Kyselyn lopuksi vastaajilla oli mahdollisuus kertoa vapaasti kommenttejaan ja huomioitaan langattomien lähiverkkojen nimistä ja nimeämisestä. Kyselyssä hyödynsin suljettuja ja avoimia kysymyksiä sekä Likert-asteikkoa. Avoimia kysymyksiä käytin esimerkiksi nimiä, nimenantoperusteita ja nimien tarkoitusta kysyessä, kun taas Likert-asteikolla selvitin vastaajien asennoitumista langattoman lähiverkon nimen tärkeyteen ja merkityksellisyyteen.

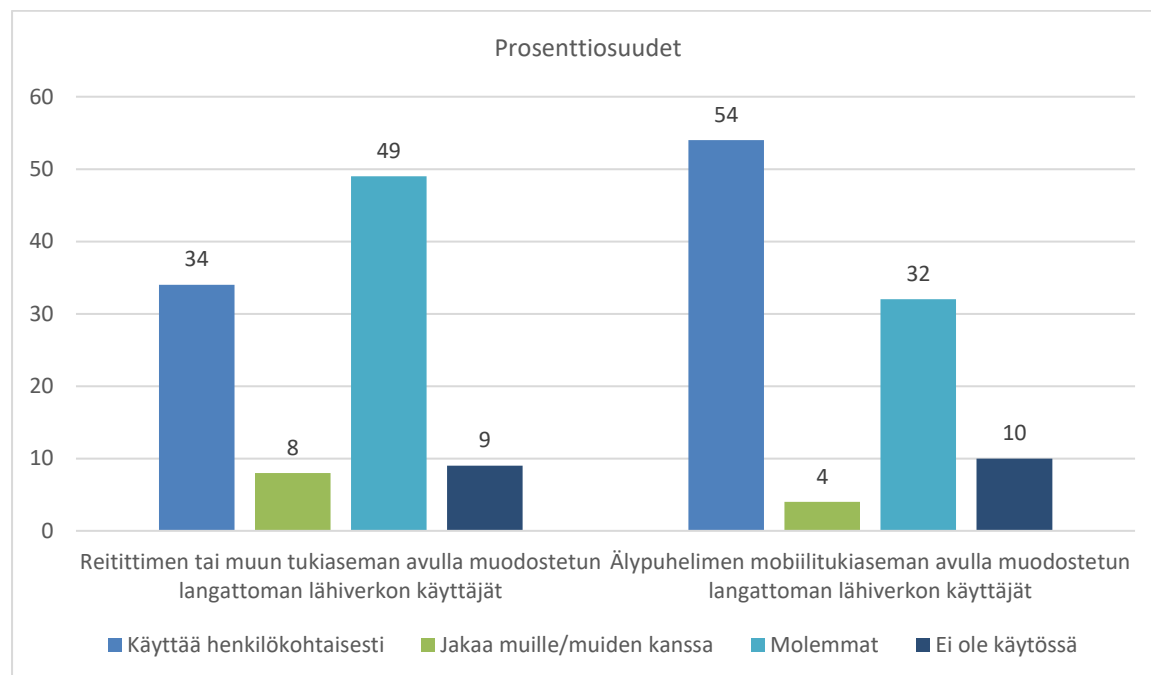
Levitin kyselylomaketta kolmen viikon ajan WhatsApp-ryhmien, Facebookin puskaradioiden, Instagramin ja LinkedInin kautta. Tämän lisäksi ystäväni ja muut tututni jakoivat kyselylomaketta omissa sosiaalisen median kanavissaan. Valitsin kyselylomakkeen levittämiseen sosiaalisen median sen vuoksi, että sitä kautta on mahdollista tavoittaa nopeasti eri ikäisiä ja eri elämäntilanteissa olevia henkilöitä. Tällä hain satunnaisotantaa eli mahdollisimman erilaisia ja monipuolisia vastaajia. Sain kyselyyn kaiken kaikkiaan 327 vastausta, mutta karsittuani joukosta epäasialliset vastaukset sain lopulliseksi vastauksien määräksi 320 vastausta. Karsimani epäasialliset vastaukset olivat joko rasistisia tai ne sisälsivät huumeviittauksia tai aiheettomia kommentteja tutkimusta kohtaan.

Kyselyyn vastanneista enemmistö on nuoria (ks. kuvio 1) ja naisia. Vastaajista 65 prosenttia (n= 207) kertoo olevansa naisia, kun vastaavasti miehiä on 33 prosenttia (n= 107). Kaksi prosenttia (n= 6) vastaajista kertoo olevansa jotain muuta kuin edellä mainitut tai he eivät halua kertoa sukupuoltaan. Reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettua langatonta lähiverkkoa käyttää vastaajista (ks. kuvio 2) 34 prosenttia (= 108) henkilökohtaisesti, kahdeksan prosenttia (n= 26) jakaa verkon muille tai muiden kanssa, 49 prosenttia (n= 157) tekee molemmat (= käyttää verkkoa henkilökohtaisesti

ja jakaa sitä muille tai muiden kanssa) ja yhdeksän prosenttia (n= 29) ei käytä verkkoa ollenkaan. Vastaavasti älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettua langattonta lähiverkkoa käyttää (ks. kuvio 2) henkilökohtaisesti 54 prosenttia (n= 173), neljä prosenttia (n= 14) jakaa verkon muille tai muiden kanssa, 32 prosenttia (n= 101) tekee molemmat ja 10 prosenttia (n= 32) ei käytä verkkoa ollenkaan.

KUVIO 1. Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma prosentteina.

KUVIO 2. Langattoman lähiverkon käyttäjät prosentteina.

Aineiston analyysimenetelmänä käytän teoriaohjaavaa sisällönanalyysiä, joka on yksi laadullisen tutkimuksen menetelmistä. Teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä teoria toimii analyysiä johdattavana tekijänä, mutta analyysi ei pohjautu suoraan teoriaan. Aineiston analyysivaihe etenee aluksi aineistolähtöisesti, mutta loppuvaiheessa taustalla vaikuttava teoria tuodaan analyysiä johdattavaksi ajatukseksi.

Tarkoituksena ei ole kuitenkaan testata teoriaa, vaan luoda aineiston ja teorian pohjalta uusia näkökulmia tutkittavaan aiheeseen. Vapaamman analyysitavan lisäksi teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä myös tutkittavan ilmiön käsitteellinen määrittely ja aineistonhankinta suhteessa teoriaosan jo tutkittuun tietoon tutkittavasta ilmiöstä ovat suhteellisen vapaita. (Tuomi & Sarajärvi, 2018, luku 4.2.)

Teoriaohjaava sisällönanalyysi etenee aineistolähtöisen sisällönanalyysin tavoin. Aluksi aineisto pelkistetään eli redusoidaan, jonka jälkeen aineisto ryhmitellään eli klusteroidaan. Redusointivaiheessa aineistosta karsitaan kaikki tutkimuksen kannalta epäolennainen pois. Tämän lisäksi aineistoa voidaan joko tiivistää tai pilkkoa osiin. Tarkoituksena on löytää aineistosta ne ilmaisut, jotka vastaavat tutkimustehtävää. Klusterointivaiheessa aineisto ryhmitellään eri osiin niin, että aineisto käydään aluksi huolellisesti läpi ja siitä etsitään samankaltaisia ja/tai toisistaan eroavia käsitteitä. Samanlaiset tai samaa ilmiötä kuvaavat käsitteet ryhmitellään omaksi luokkaseksi, minkä lisäksi käsitteistä voidaan muodostaa erilaisia alaluokkia. Luokittelua jatketaan niin kauan, että aineiston kaikille käsitteille on löydetty oma luokkansa. Teoriaohjaava sisällönanalyysi eroaa aineistolähtöisestä sisällönanalyysistä abstrahointivaiheessa, sillä aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä teoreettiset käsitteet luodaan aineiston pohjalta, kun taas teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä ne tuodaan taustalla vaikuttavasta teoriasta, eli ilmiöstä jo tiedettyinä käsitteinä. (Tuomi & Sarajärvi, 2018, luku 4.4.)

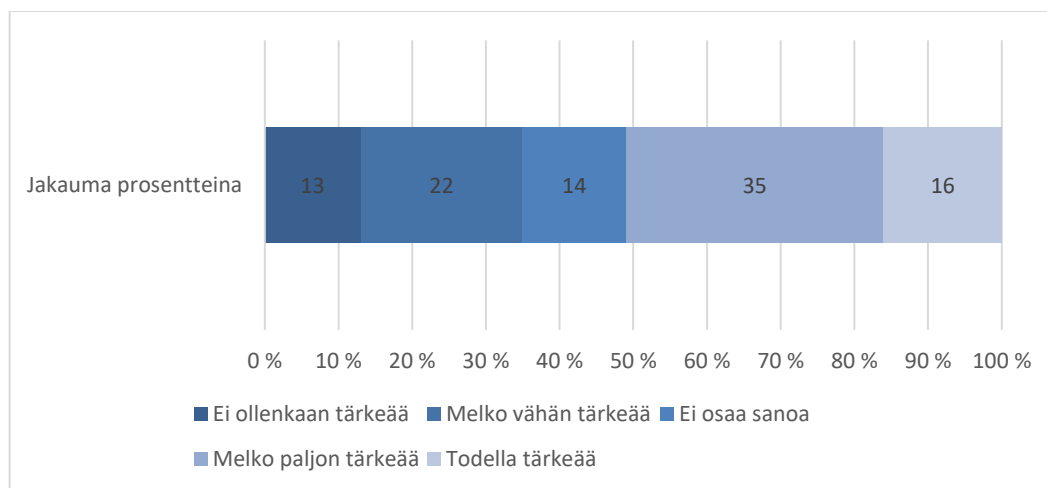
Hyödynnän tutkimuksessani laadullisen eli kvalitatiivisen analyysin lisäksi määrällistä eli kvantitatiivista analyysiä. Tuomen ja Sarajärven (2018, luku 2.3) mukaan laadullinen tutkimus ja määrällinen tutkimus on monesti asetettu vastakkain ja nähty toisiaan poissulkevinä vaihtoehtoina. Monet metodioppaat kuitenkin korostavat nykyisin sitä, että laadullista ja määrällistä tutkimusta voidaan yhdistää, jolloin ne toimivat toisiaan täydentävinä analyysimenetelminä (mt. luku 2.3). Tällöin laadullinen analyysi auttaa selvittämään syitä tutkittavan ilmiön taustalla, kun taas määrällinen analyysi auttaa hahmottamaan ilmiön olemassa olevaa tilannetta ja esiintymismäärää. Määrällinen analyysi antaa tutkijalle tietoa esimerkiksi tutkittavan ilmiön yleisyydestä vastaamalla kysymyksiin paljonko ja kuinka usein. (Heikkilä, 2010, s. 17–18.) Määrällistä analyysiä hyödynnän langattomien lähiverkkojen nimeämiseen, nimenantoperusteisiin ja kielenkäyttäjien näkemyksiin liittyvässä tarkastelussa. Tarkoitukseni on tuottaa tietoa muun muassa siitä, kuinka moni nimeää langattoman lähiverkkonsa, mitkä nimenantoperusteet, hyvän ja huonon nimen piirteet ja tarkoitustekijät ovat määrällisesti eniten suosiossa sekä kuinka tärkeänä ja merkityksellisenä kielenkäyttäjät pitävät langattomien lähiverkkojen nimeämistä ja nimiä.

4 AINEISTON ANALYYSI

Analysoin tässä luvussa langattomien lähiverkkojen nimeämistä kyselylomakkeeseen saamieni vastausten perusteella. Käsittelen analyysin alussa yleisesti langattomien lähiverkkojen nimeämistä ja nimiä painottuen nimissä käytettyyn kieleen. Tämän jälkeen syvennyn nimenantoperusteisiin ja vastaajien näkemyksiin hyvistä ja huonoista nimistä sekä nimien ja nimeämisen tarkoituksesta. Tietoturvasyistä esittelen vain sellaisia esimerkkejä annetuista langattomien lähiverkkojen nimistä, joista vastaaja ei ole mitenkään tunnistettavissa. Tämän vuoksi jätän analyysistä pois tai sensuroin esimerkiksi etu- tai sukunimiä, lemmikkieläimien nimiä tai tarkkoja asuinpaikkatietoja sisältävät nimet.

Nimenantoperusteita analysoidessa jaottelen analyysini reitittimen tai muun tukiaseman ja älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettuihin langattomien lähiverkkojen nimenantoperusteisiin. Teen jaottelun selkeyden ja sen vuoksi, että vaikka molemmat sisältävät samanlaisia nimenantoperusteita, ovat nimenantoperusteiden esiintymät erilaisia. Jotkin vastauksista ovat sisältäneet kaksi eri nimenantoperustetta (*Nimeämiseen liittyy vitsi! Nimeäminen on tehty myös sen takia, että verkko olisi helpompi löytää kerrostalossa.* tai *Tykkään kultapandoista ja halusin, että nimi olisi helposti tunnistettavissa.*), jolloin olen jakanut vastauksen perusteet eri luokkiin. Hyviä ja vastaajien mielestä soveltumattomia nimiä sekä nimien tarkoitusta käsittelen puolestaan yhtenä kokonaisuutena reitittimen tai muun tukiaseman ja älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien osalta. Hyvien nimien kohdalla olen jakanut nimenantoperusteiden tavoin vastaukset eri luokkiin, jos vastaus on sisältänyt useamman eri perusteen (esimerkiksi *Lyhyt ja ytimekäs. Pitää olla hauska.*). Annetut esimerkit nimistä ja vastauksista ovat siinä muodossa kuin vastaaja on ne lomakkeeseen kirjoittanut, pois lukien edellisissä esimerkeissä olevat lihavoinnit ja joissakin esimerkeissä esiintyvät *-sensuroinnit, mitkä ovat itseni lisäämiä.

Vastaajista (yht. 320) 63 prosenttia (n= 202) on nimennyt reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetun langattoman lähiverkon, kun taas älypuhelimien avulla muodostetun langattoman lähiverkon on nimennyt 52 prosenttia (n= 166) vastaajista. Langattomien lähiverkkojen nimeämistä pitää tärkeänä yli puolet vastaajista (ks. kuvio 3), kun taas pienempi osa ei puolestaan osaa arvioida nimeämisen tärkeyttä.

KUVIO 3. Vastaajien näkemys langattomien lähiverkkojen nimeämisen tärkeydestä.

Annetuista reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimistä (yht. 193) suomenkielisiä nimiä on 60 prosenttia (n= 116, *Suojelupoliisi, Kotipesä, Prinsessan valtakunta, Miesluola, Kultapalatsi, Martti Servo*), kun taas englanninkielisiä nimiä on 17 prosenttia (n= 33, *Free wifi, Hot neighbours can connect, Niilo22 Fanclub*). Muita kieliä (italia, espanja, ranska, japani ja kiina) on vastausten nimistä neljä prosenttia (n= 8). Muita ilmauksia on puolestaan 10 prosenttia (n= 19) nimistä. Nimet muodostuvat esimerkiksi pelkästään kirjaimista ja/tai numeroista (*xxd, 2G, 2A1*) tai ne eivät tarkoita mitään sanaa (*Blåhaj, Neti, Internootti*). Esimerkiksi *Neti* ja *Internootti* ovat mukakielisiä, eli nimessä on elementtejä toisista kielistä, jolloin nimi muistuttaa muodoltaan jotakin sanaa ja kieltä, mutta se ei kuitenkaan sisällä tarkoitusta (ks. Sjöblom, 2006, s. 134; Ainiala ym., 2023, s. 309). Yhdeksän prosenttia (n= 17) vastaajista ei halua kertoa antamaansa nimeä. Vastaajat ovat esimerkiksi kommentoineet nimen olevan etu-, suku- tai lempinimi, lemmikin nimi tai esimerkiksi yrityksen nimi, mutta he eivät ole halunneet kertoa tarkempaa nimeä.

Vastaavasti älypuhelimien avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimistä (yht. 158) suomenkielisiä on 35 prosenttia (n= 55, *Keskusrikospoliisi, Kiukkunen akka, Risukasa, Pipsa Possun seikkailuasema, Mörkölaakso, Kanala*) ja englanninkielisiä on 16 prosenttia (n= 25, *Hufflepuff mobile, Sunnynet, Dragonfly, TooHot4U*). Muita kieliä (ruotsi ja kreikka) on puolestaan yksi prosentti (n= 2) nimistä. Muita ilmauksia on yhdeksän prosenttia (n= 14) nimistä. Tällaisia nimiä ovat

esimerkiksi *JS, Ems, Lios, SG10* ja *Gandulf*, mitkä eivät varsinaisesti ole mitään oikeita sanoja. 15 prosenttia (n= 24) vastaajista ei halua kertoa antamaansa nimeä. Heistä suurin osa mainitsee sen olevan heidän oma nimensä, mutta tietoturvasyiden vuoksi he eivät kerro nimeä tarkemmin. Kokonaan oman ryhmänsä muodostavat laitteen merkin tai mallin ja oman etunimen sisältävät nimet, joita on aineiston nimistä 24 prosenttia (n= 38, esimerkiksi *oma nimi + puhelimen malli tai merkki* tai *puhelimen malli tai merkki + oma nimi*). Huomion arvoista on, että näistä nimistä 45 prosenttia (n= 17) sisältää ilmauksen *iPhone*, kun taas muut mallit ja merkit vaihtelevat tai niitä ei kerrota. Iphonen suosio ei sinällään ole yllättävä, koska esimerkiksi vuonna 2023 Applen iPhone:t ovat olleet myydympiä puhelinmalleja viime vuosien tapaan (ks. Teknavi, 2024). En ole laskenut näitä nimiä mihinkään kieleen sen vuoksi, että kyseessä on puhelimen merkki tai malli, minkä vuoksi esimerkiksi *iPhonen, Nokia 3310:n* tai *Z 5 Flipin* luokittelu tiettyyn kieleen on haastavaa.

4.1 Reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet

Olen jakanut reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet kyselylomakkeessa nousseiden vastausten perusteella eri luokkiin, jotka muodostavat lopulliset nimenantoperusteet. Nimenantoperusteita on yhteensä 12 kappaletta ja ne ovat huumori, tunnistettavuus, nimeäjä, käyttäjä tai perhe, paikka tai sijainti, laite tai netti, mielenkiinnon kohteet ja harrastukset, kirjat elokuvat ja TV-sarjat, lemmikit tai eläimet, naapurit, hetken mielijohde, tietoturva ja muut (ks. taulukko 1). Analyysissä tuon esiin esimerkkejä vastaajien perusteluista nimen antamiselle, ja nimiesimerkkejä tuon esiin sen mukaan, onko vastaaja kertonut antamaansa nimeä. Kielenkäyttäjien nimiin, lemmikkieläimien nimiin, asuinpaikkaan (esimerkiksi tontin nimi) tai muuhun vastaavaan tunnistettavaan tietoon viittaavat nimet jätän pois tai sensuroin *-merkillä esimerkeistä tietoturvasyistä.

TAULUKKO 1 Reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet

Nimenantoperuste	Vastauksien kappalemäärä	Prosenttiosuus
Huumori	48	21 %
Tunnistettavuus	35	15 %
Nimeäjä, käyttäjä tai perhe	22	9 %
Paikka tai sijainti	21	9 %
Laite tai netti	15	7 %
Mielenkiinnon kohteet ja harrastukset	14	6 %
Lemmikit tai eläimet	14	6 %
Naapurit	13	6 %
Kirjat, elokuvat ja TV-sarjat	12	5 %
Hetken mielijohde	12	5 %
Tietoturva	4	2 %
Muut	22	9 %
Yhteensä	232	100 %

Reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetun langattoman lähiverkon nimenantoperusteista suosituin on **huumori**, sillä vastaajista 21 prosenttia mainitsee sen nimenantoperusteeksi. Vastaajat kertovat antaneensa nimen esimerkiksi sen perusteella, että se on hauska tai vitsikäs. Moni mainitsee nimen olevan "sisäpiirivitsi", joka on muodostunut perheen tai kavereiden kesken (esimerkki 1). Vitsien lisäksi huumori saattaa liittyä muihin henkilöihin tai vaikkapa mainoksiin (esimerkit 2 ja 3). Toisaalta huumoria haetaan myös erottumalla joukosta. Yksi vastaajista kertoo antaneensa nimen huumorimielessä sen vuoksi, että taloyhtiön muut verkot olivat niin generisesti nimettyjä, jolloin hän halusi leikitellä nimellä (esimerkki 4). Huomioitavaa on, että huumorin määritelmä ja nimien hauskuus on hyvin henkilökohtainen kokemus, sillä kuten Attardo (2010, s. 3–5) toteaa, on huumorin määrittely usein lähes mahdotonta, koska tarkkaa rajausta siitä, mikä kaikki luetaan huumoriksi, on haastavaa tehdä.

- 1) *Mamukeskus* - Sisäpiirin vitsi - perheemme on monikulttuurinen ja yleisesti ottaen hyvin avarakatseinen. Wlanin nimessä halusimme kuitenkin leikitellä sanoilla ja ihmisten ennakkokäsityksillä perheestämme, olematta normaaliin tapaamme niin hienotunteisia. Tunsimme, että tuo nimi on niin harmiton, että siinä voi esiintyä vaikka mustaa huumoria, mitä emme normaalisti viljele ulospäin käytöksessämme.
- 2) *Havaittu haittavirus* - Naapurilla oli joku tylsä "supon tarkkailuasema" wlanin nimenä niin halusin samanlaisen setämieshuumorinimen.
- 3) *Kukasielnetison* - Aiheeseen liittyi hauska mainos ja nimi on mielestäni huvittava. Siitä tulee hyvä mieli.

- 4) *NSA-vakoiluauto* - Asun aika eläkeläispainotteisessa talossa ja verkkojen nimet on geneerisiä reitittimien automaattinimiä. [--] ajattelin samoilla vauhdeilla hieman hassutella nimen kanssa.

Tunnistettavuuden mainitsee nimenantoperusteeksi 15 prosenttia vastaajista. He ovat siis antaneet langattomalle lähiverkolle nimen sen perusteella, että oma verkko on helpompi tunnistaa muiden verkkojen joukosta. Etenkin helppo tunnistettavuus on saanut paljon mainintoja vastaajien keskuudessa, mikä puolestaan korostaa yhteiskunnassa vallitsevaa nopean ja tehokkaan ajankäytön normia eli taloudellisuutta (ks. Ainiala ym., 2023, s. 17). **Nimeäjän, käyttäjän tai perheen** kertoo nimenantoperusteeksi yhdeksän prosenttia vastaajista. Heistä 23 prosenttia (n= 5) on nimennyt langattoman lähiverkon oman lempinimensä mukaan, yhdeksän prosenttia (n= 2) on antanut nimen oman etunimensä mukaan, kun taas 32 prosenttia (n= 7) on hyödyntänyt nimeämisessä omaa sukunimeään. Loput vastaajista kertovat nimen tulevan esimerkiksi toisesta etunimestä, etunimien alkukirjaimista, vastaajaan ja tämän perheeseen liittyvistä ominaisuuksista, omista poliittisista vakaumuksista tai taiteilijanimestä.

Niin ikään yhdeksän prosenttia kertoo nimenantoperusteeksi **paikan tai sijainnin**. Tällöin nimi on annettu esimerkiksi asuinpaikkakunnan, asuinalueen, tontin nimen, osoitteen (esimerkki 5), rapun tai kerroksen mukaan, tai nimessä on mainittu ilmaus *koti*. Näiden lisäksi nimi voi liittyä johonkin tiettyyn sijaintiin, esineeseen kodissa tai kodin kutsumanimen. Yksi vastaajista on nimennyt verkkonsa yläkertaan viittaavalla nimellä (*tw-wlan-yla*), koska nettiä käytetään yläkerrassa, kun taas toinen on nimennyt verkkonsa Jyväskylässä sijaitsevan temppelein mukaan (*Pekka Ervast-temppele 6G*). Esineeseen liittyvä nimi liittyy puolestaan vastaajaan, joka kertoo, että nimi viittaa asunnossa sijainneeseen kirjahyllyyn, joka toimi tyhjien oluttölkkien säilytyspaikkana (esimerkki 6). Kodin kutsumanimiin liittyvät muun muassa seuraavat vastaukset, joissa kerrotaan verkon saaneen nimensä asunnon kutsumanimestä *residenssistä* (esimerkki 7) tai *esikunnasta*. Toisaalta nimellä voidaan viitata myös kodin ulkoisiin ominaisuuksiin (esimerkki 8).

- 5) *Internexus Volans* - Asun *****, joten etsin liito-oravan latinankielisen nimen ja muokkasin ensimmäistä sanaa internetiltä näyttäväksi.
- 6) *Kaljähylly* - Aikanaa kämppiksen kaa asuttii kolmiossa mihi hommattiin tuo netti. Meillä oli olohuoneessa kirjahylly johon kerättii tyhjiä oluttölkkejä (hyllyn kokonaisve-tävyys: 900 tölkkiä), joten alettii kutsua hyllyä kaljähyllyksi ja tuo nimi oli meidän me-lestä hauska myös netille.
- 7) *Residenssi* - Kyseinen ilmaus on jäänyt elämään nimimerkiksi allekirjoittaneen asun-nosta, jota kutsutaan paikoin residenssiksi.
- 8) *Kultarannan residenssi* - [--] talo on hyvin iso, halusimme nimetä sen leikkisästi Villaksi. Tästä tulee myös nimi WLAN-verkolle” ja “[--] mökin mörskässä huumori myös mu-kana wlanin nimessä kun se on Kultarannan residenssi-nimellä.

Seitsemän prosenttia kertoo nimenantoperusteeksi **laitteen tai netin**. Nimi on siis annettu reitittimen tai muun tukiaseman ja/tai käytetyn nettiyhteyden mukaan. Reitittimeen tai muuhun tukiasemaan liittyvät nimet ovat vastaajien mukaan tulleet joko laitteen merkistä, kutsumanimestä tai ulkonäöstä. Kohteen ulkonäön mukaan annetut nimet ovatkin yksi tyypillisimmistä nimenantoperusteista (Seppälä, 2013, E:6.1.1). Yksi vastaaja on puolestaan antanut nimen sen vuoksi, että hänellä meni hermot reitittimen asetuksiin (esimerkki 9), kun taas toinen vastaaja on nimennyt laitteen *Rolleksi*, minkä vuoksi myös langattomalle lähiverkolle valikoitui sama nimi. Nettiyhteyden perusteella annetut nimet liittyvät puolestaan nettiliittymän nimeen, verkon tyyppiin tai verkkoyhteyden suoritusnopeuteen (esimerkit 10 ja 11).

- 9) *PerkeleenPerkele* - Verkkoa ensimmäisen kerran luodessa meni reitittimen asetuksiin yms. ihan totaalisesti hermo. Viimeinen tippa oli, kun verkkolle piti keksiä nimi joten purin turhautumisen nimeen.
- 10) *hemo_nopee :D* - Kuvaa netin nopeutta parhaiten.
- 11) *kilpikonna* - Kilpikonnat on söpöjä, mutta nettiyhteykskin on aika hidas...

Mielenkiinnon kohteet ja harrastukset ovat toimineet nimenantoperusteena kuudelle prosentille vastaajista. Vastaajat ovat nimenneet verkkonsa esimerkiksi pelaamiensa videopelien mukaan (*aSUS*), artistien, bändien tai kappaleiden mukaan (*Drop it like it's hotspot*), sarjakuvan mukaan (*Muumilaakso*) tai mytologian (*UKKO*) mukaan. Myös harrastukset ovat vaikuttaneet nimeämiseen, sillä osa vastaajista kertoo nimen viittaavan voimisteluun (*Machimura*), moottoripyöriin (*VMax*) tai suojeluskuntajärjestöön (*Suojeluskunta*). 21 prosenttia (n= 3) näistä vastaajista kertoo nimen liittyvän kalastukseen (esimerkit 12 ja 13). Osalle kalastus on harrastus, mutta nimeämiseen on saattanut myös vaikuttaa verkon kaksoismerkitys, eli verkko viittaa sekä kalaverkkoon että Internettiin. Tällöin nimeen liittyy hauska sanaleikki, eli kyseessä on vitsikäs ilmaus, joka perustuu toisiaan muistuttaviin mutta erimerkityksisiin sanoihin (KS s.v. *sanaleikki*).

- 12) *ahvenverkko* - Pyrkinyt käyttämään jotain kalastukseen liittyvää sanaa missä sana 'verkko' mukana.
- 13) *muikkuverkko* - Edellinen oli kalaverkko, joten jatkoin samalla teemalla.

Olen erottanut mielenkiinnon kohteista kirjoihin, elokuvaan ja TV-sarjoihin liittyvät nimenantoperusteet. **Kirjat, elokuvat ja TV-sarjat** kertoo nimenantoperusteeksi viisi prosenttia vastaajista. Kirjoista, elokuvista ja TV-sarjoista 25 prosenttia (n= 3) liittyy Harry Potteriin (*Tylypahka*, *Salaisuuksien kammio*, *Hagridin tupa*, *Connecto Patronum*, *Accio internet*), kun taas muita mainittuja kirjoja, elokuvia ja TV-sarjoja ovat Muumit (*Muumilaakso*), Taru Sormusten herrasta (*Pomppivan ponin 5g majatalo*), Terminator (*Skynet*, *Skynet 2.0*), Star Wars (*Darkside*, *Darkside guest*), Star Trek (*Borg Collective*, *Q*

Continuum), *Game of Thrones (Ping of the North)*, *Babylon 5 (Zhadum)*, *Good Omens (Tadfield Airbase)* ja *The Witcher (Toss A Coin to Your WIFI)*.

Kuusi prosenttia vastaajista on maininnut nimenantoperusteeksi **lemmikit tai eläimet**. Tällöin nimi on annettu lemmikin tai muun eläimen mukaan. Näistä 64 prosenttia (n= 9) on antanut nimen lemmikkinsä mukaan, kun taas 36 prosenttia (n= 5) on antanut nimen jonkin eläimen, mikä ei ole heidän lemmikkinsä, mukaan. Suosituin mainittu lemmikki tai eläin on koira, sillä koiran mukaan nimen reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetulle verkolle on antanut 29 prosenttia (n= 4) näistä vastaajista. Muita mainittuja lemmikkejä tai eläimiä ovat linnut, kissat, dinosaurukset ja kilpikonnat. **Naapurit** on kertonut nimenantoperusteeksi niin ikään kuusi prosenttia vastaajista. Verkolle on annettu nimi joko sen vuoksi, että naapureita halutaan hauskuuttaa ja ilahduttaa, naapureille halutaan viestiä jotain tai naapurit ovat toimineet nimeämisen inspiraationa. Yksi vastaajista kertoo, että hän halusi antaa verkolle sellaisen nimen, joka välittää naapureille infoa heistä, kun taas toinen vastaaja halusi muistuttaa naapureita hyvästä naapuruussuhteesta nimen avulla (esimerkki 14). Inspiraationa naapurit ovat toimineet nimen suhteen siten, että useampi vastaaja on halunnut nimetä verkkonsa samalla teemalla kuin naapurilla tai naapureilla (esimerkit 15 ja 16). Toisaalta nimellä halutaan myös jekuttaa naapureita. Eräs vastaajista on nimennyt verkkonsa *FREEWLAN*-nimellä, joka innoittaa naapureita liittymään ilmaiseen WLAN-yhteyteen - turhaan, sillä reitittimeen on rajattu laitteet, jotka oikeasti pääsevät käyttämään verkkoa.

- 14) *Naapuri* - Tavallaan pieni tervehdys kaikille naapureille, jotka verkkoni kantaman piirissä asuu. "Ollaan täällä kaikki naapureita, eli kavereita keskenään".
- 15) *Hagridin tupa* - Naapurin WLAN-verkon nimi oli edellisessä asunnossa "salaisuuksien kammio" ja siitä inspiroituneena jatkoimme samalla teemalla.
- 16) *Muikkuverkko* - Uutta WLAN-verkon nimeä pähkäillessä huomasin saatavilla olevien verkkojen listasta (kerrostalossa), että jotkut naapureista olivat nimenneet oman verkkonsa Kalaverkoksi. Nimi oli mielestäni nokkela, joten halusin jotain samanlaista. Muikkuverkko rimmaa kivasti.

Hetken mielijohteen nimenantoperusteeksi nimeää viisi prosenttia vastaajista. Nimi on tullut ensimmäisenä mieleen, ollut hetken mielijohde, eikä nimelle ole vastaajien mukaan muuta perustetta. Yksi vastaajista kertoo, että laitteen tarjoama valmis nimi ärsytti häntä ja nimeä miettiessä hänelle tuli ensimmäisenä mieleen *makkaraperunat*, joka päätyi lopulta langattoman lähiverkon nimeksi. Kaksi prosenttia kertoo nimenantoperusteeksi **tietoturvan**. Tietoturvaa perustellaan esimerkiksi sillä, että reitittimen tai muun tukiaseman nimeksi kannattaa vaihtaa mahdollisimman geneerinen nimi tietoturvasyistä, koska oletusnimi kertoo reitittimen mallin ja antaa täten tiedon, miten reitittimeen voi saada yhteyden ja oletussalasanan, jos salasanaa ei ole vaihdettu.

Yhdeksän prosenttia nimeää nimenantoperusteeksi jonkin **muun** kuin edellä mainitut. Nimenantoperusteita ovat esimerkiksi helppo muistettavuus, teknisyyt ja lapsen tai puolison keksimät nimet. Näiden lisäksi nimenantoperusteena ovat toimineet kiinnostus toista kieltä ja kulttuuria kohtaan (esimerkki 17) sekä oikeinkirjoitustaidot ja haasteet reitittimen asentamisen kanssa (esimerkki 18). Osa vastaajista ei osaa sanoa tai muista, minkä perusteella he ovat reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetulla langattomalle lähiverkolle nimen, kun taas yhden vastaajan mukaan nimi tuli sattumalta ilman varsinaista perustetta tai logiikkaa.

- 17) *George* - Halusimme kumppanin kanssa brittiläisen "hienostonimen" verkolle. Sama pätee muihin sähkölaitteisiin, joille voi antaa nimen.
- 18) *tya_maa* - Kyseessä on tyylytelty kirjoitusasu sanasta työmaa. Aikoinaan kun nimesin kyseisen verkon olin ollut töissä vihertyömaalla ja kohdannut paljon rakennusmiehiä. Internetissä kiersi myös silloin meemejä jossa, irvailtiin raksaukkojen oikeinkirjoitustaidoille. Itse verkon asentaminen oli silloin minulle myös useiden haasteiden takana, joten mielsin sen ns. työmaana.

4.2 Älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet

Olen jakanut älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet edellisen luvun tapaan kyselylomakkeessa nousseiden vastausten perusteella eri luokkiin, jotka muodostavat lopulliset nimenantoperusteet. Nimenantoperusteita on yhteensä 10 kappaletta ja ne ovat tunnistettavuus, huumori, käyttäjä, laite tai netti, kirjat, elokuvat ja TV-sarjat, lemmikit tai eläimet, käyttäjä ja laite, mielenkiinnon kohteet ja harrastukset, naapurit ja muut (ks. taulukko 2). Myös tässä luvussa tuon analyysissä esiin esimerkkejä vastaajien perusteista nimen antamiselle, ja nimiesimerkkejä tuon esiin sen mukaan, onko vastaaja kertonut antamaansa nimeä. Kielenkäyttäjien nimistä, lemmikkieläimien nimistä tai muista vastaavista tunnistettavia tietoja sisältävistä nimistä en anna esimerkkejä tai sensuroin ne *-merkillä tietoturvasyistä.

TAULUKKO 2 Älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteet

Nimenantoperuste	Vastauksien kappalemäärä	Prosenttiosuus
Tunnistettavuus	52	30 %
Huumori	31	18 %
Käyttäjä	20	11 %
Laite tai netti	16	9 %
Kirjat, elokuvat ja TV-sarjat	9	5 %
Lemmikit tai eläimet	7	4 %
Käyttäjä ja laite	7	4 %
Mielenkiinnon kohteet ja harrastukset	5	3 %
Naapurit	3	2 %
Muut	25	14 %
Yhteensä	175	100 %

Älypuhelimien mobiilitukiaseman nimenantoperusteista suosituin on **tunnistettavuus**, sillä 30 prosenttia vastaajista on nimennyt sen nimenantoperusteeksi. Vastajat kertovat antaneensa nimen esimerkiksi sen vuoksi, että oma verkko erottuu muista ja se on helppo tunnistaa ja löytää (esimerkit 19 ja 20). Tunnistettavuuden merkitys korostuu etenkin silloin, jos saatavilla on useita eri verkkoja, kuten kerrostaloissa, työpaikoilla tai esimerkiksi junissa. Toiseksi suosituin nimenantoperuste on **huumori**. Vastaajista 18 prosenttia kertoo nimenneensä älypuhelimien mobiilitukiaseman huumorilla, vitsillä ja/ tai hauskuuden vuoksi. Nimi juontaa juurensa esimerkiksi vitsistä tai meemistä (esimerkki 21, *meemi* = sosiaalisessa mediassa leviävä viesti, joka perustuu tyypillisesti tekstiä ja kuvaa yhdistävän humoristisen idean muunteluun (KS s.v. *meemi*)), ja nimellä halutaan hauskuuttaa joko itseään tai toisia käyttäjiä, jotka näkevät nimen. Toisaalta huumoria sisältävillä nimillä halutaan hakea hauskuuden lisäksi myös muunlaisia reaktioita muissa kielenkäyttäjissä (esimerkki 22).

- 19) Huomasin vaikeuden tunnistaa oman laitteen muiden langatonta verkkoa jakavien laitteiden joukosta ja valmiiksi annettu nimi ei siinä yhtään auttanut. Nimeämällä laitteen itse tunnistan sen nykyään helpommin enkä yhdistele turhaan tuntemattomien laitteisiin.
- 20) tunnistan laitteen mihin olen yhdistämässä, koska taloudessa useita jakavia puhelimia ja reissuissa taas useampia wlan-verkkoja
- 21) *Sano mua rehtoriks* - Sano mua rehtoriks on vanha meemivideo YouTubessa. Mielestäni se on hauska.
- 22) *Tiedustelupoliisi* - Tiedustelupoliisi kännykän wlanissa ihan sitä varten että on hauskaa aiheuttaa ihmisille sydämentykytyksiä jos kylillä liikkuu wlan päällä.

Kolmanneksi suosituin nimenantoperuste on **käyttäjä**, jonka kertoo nimenantoperusteeksi 11 prosenttia vastaajista. He ovat antaneet nimen oman nimensä perusteella, eli esimerkiksi oman etunimensä, sukunimensä, lempinimensä tai nimikirjaimiensa mukaan. Jotkut vastaajista ovat puolestaan antaneet älypuhelimien mobiilitukiasemalle omaa etunimeään tai sukunimeään muistuttavan nimen, kun taas yksi vastaajista kertoo antaneensa oman nimensä sen vuoksi, ettei se ole kovin yleinen, jolloin oma verkko on helpompi tunnistaa. Yhdeksän prosenttia kertoo antaneensa nimen **laitteen tai netin** perusteella. Nimi on annettu esimerkiksi puhelimen mallin tai nettiyhteyden nimen mukaan. Etenkin puhelimen mallin mukaan nimeäminen on tyyppillistä, sillä useampi vastaaja kertoo antaneensa langattomalle lähiverkolle nimeksi puhelimensa mallin, kuten *iPhone 13* tai *Samsung Galaxy 10*. Toisaalta nimeämiseen saattaa liittyä myös jokin laitteen toiminta tai toimimattomuus (esimerkit 23 ja 24). Oman luokkansa muodostavat puolestaan **käyttäjän ja laitteen** perusteella annetut nimet, sillä neljä prosenttia vastaajista kertoo nimenantoperusteena olevan käyttäjä ja laite. Tällöin älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostetulle verkolle on annettu nimeksi oma nimi ja puhelimen malli. Tyypillisesti nimenä on käytetty etunimeä, kuten esimerkiksi nimissä *Ann*n iPhone* tai *iPhone Sar**.

23) *TooHot4U* - Koska puhelin kuumeni jakaessa.

24) *Toimi prkl* - Olin ärsyyntynyt mobiilitukiasemalle, koska se ei toiminut.

Kirjat, elokuvat ja TV-sarjat ovat toimineet nimenantoperusteena viidelle prosentille vastaajista. Kirjojen, elokuvien ja TV-sarjojen mukaan annetuista nimistä 33 prosenttia (n= 3) liittyy Harry Potteriin (*Hogwarts, Tylyrahka, Hufflepuff mobile*), kun taas Taru Sormusten herrasta -trilogiaan liittyy 22 prosenttia (n= 2) nimistä (*Rivendell, Gandulf*). Muita mainittuja tv-sarjoja, elokuvia ja kirjoja ovat Gilmore Girls (*Stars Hollow*), Pipsa Possu (*Pipsa possun seikkailuasema*), Terminator (*Skynet Global Defence Network*) ja Throne of Glass (*Throneofglass*). Neljä prosenttia vastaajista kertoo nimenantoperusteeksi **lemmikit tai eläimet**. Nimi on annettu esimerkiksi kissan, koiran, linnun, sudenkorennon tai kultapandan mukaan. Kissa ja koira liittyvät lemmikkieläimiin, kun taas linnun (*Suula, Varis*), sudenkorennon (*Dragonfly*) tai kultapandan (*kultapanda*) vastanneet kertovat pitävänsä kyseisestä eläinlajista. Kolme prosenttia vastaajista kertoo antaneensa nimen **mielenkiinnon kohteiden tai harrastusten** mukaan. Mielenkiinnon kohteita ovat esimerkiksi populaarikulttuuri, ruoka ja värit, kun taas harrastuksiin liittyvät geokätköily (esimerkki 25) ja sanaleikit (esimerkki 26). **Naapurit** kertoo nimenantoperusteeksi kaksi prosenttia vastaajista. He ovat joko ottaneet mallia naapurin netin nimestä tai haluavat viestittää naapurille jotain (esimerkki 27).

25) *G*kirjain*3*numero*N*kirjain**kirjain** - Omistamani geokätkön koodi. Itselleni tuttu, toisille kryptinen, ja jos joku toinen geokätköilijä sen joskus tunnistaa, on se aika hauskaa!

- 26) *Winnie Wonka* - Mulla on tapana leikkiä sanoilla ja sanayhdistelmillä. Tämä kyseinen tuli mun ja puolisoni keskinäisestä pelistä yhdistellä tunnettuja nimiä keskenään. Esim. Winnie Wonka / Willy the Pooh.
- 27) *Tömps tömps* - Valitsin nimen, koska yläkerran naapurini tömistelee/tömisteli ja oli minulle häiriöksi, kuitenkin niin pienesti etten kehdannut mennä asiasta sanomaan vaan päätin "pikkumaisesti" huomauttaa asiasta. Ihan vain jos hän sattuisi näkemään.

14 prosenttia vastaajista on kertonut nimenantoperusteeksi jonkin **muun** kuin edellä mainitut. Nimenantoperusteita ovat esimerkiksi hetken mielijohde (*Kekkerit*), poliittinen kannanotto (*Emme neuvottele*), opinnot (*Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος*), yrityksen nimi (*yrityksen nimi + mob*), taideprojektin nimi (**** test bunny) tai paikka. Yksi vastaajista kertoo antaneensa nimen osoitteensa perusteella, mutta muokanneensa osoitetta ja täten nimeä hauskempaan muotoon (*Hapanlampi*), kun taas toinen valitsi nimeksi paikan, jossa hän pääsääntöisesti käyttää älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla luotua verkkoa. Yhdellä vastaajalla nimi liittyy tunnetilaan (esimerkki 28), kun taas toisella vastaajalla nimeämisessä on hyödynnetty koiralle opetettua käskyä (esimerkki 29). Osa kertoo, ettei nimellä ole mitään mainittavaa perustetta tai he eivät muista, millä perusteella he ovat antaneet nimen.

- 28) *Kiukkunen akka* - Ärsytti, kun lapset kävi laittamassa jaon päälle ilman lupaa ja olin siitä äkäinen useita kertoja. Tein nimen ja laitoin salasanan. Nimi löytyi hyvin luonnostaan siinä ärsytyksen tilassa.
- 29) *IRTI!* - "Irti" on vihjesana koiralleni irroittaa kapula suustaan treeneissä (tai esim. lelu kotona). En halua muiden edes yrittävän päästä käyttämään jakamaani verkkoa, joten miksipä en nimeäisi sitä näin, vähän huumorimielessäkin.

4.3 Hyvä nimi langattomalle lähiverkolle

Keskeisimmäksi hyvän nimen piirteeksi nousee usein informatiivisuus ja tarkoitetaan kuvaava nimi (ks. esim. Yli-Kojola, 2005, s. 180–183; Konttinen, 2017, s. 62; Sirén, 2018, s. 55–57). Sen sijaan langattomien lähiverkkojen kohdalla vastaajista 39 prosenttia (n= 158) pitää hyvänä nimenä sellaista nimeä, joka on **tunnistettava ja erottuu muista**. Moni kertookin nimen olevan hyvä, kun sen tunnistaa ja tietää, kenen langaton lähiverkko on kyseessä (esimerkki 30). Sen lisäksi, että nimen tulee olla tunnistettava ja erottua muista, tulee sen täyttää nämä vaatimukset aikaa ja energiaa viemättä. Moni kertookin pitävänsä hyvänä sellaista nimeä, jonka tunnistaa nopeasti ja helposti, on sitten itse langattoman lähiverkon käyttäjänä, käyttää toisen verkkoa tai jakaa sitä muille käyttäjille. Erityisen tärkeänä vastaajat pitävät nopeaa ja helppoa tunnistettavuutta silloin, kun saatavilla on monia muitakin langattomia lähiverkkoja, kuten kerrostaloissa tai julkisissa paikoissa. Moni vastaajista kertoo, että etenkin laitteen valmiiksi tarjoamat geneeriset nimet hankaloittavat oman langattoman lähiverkon

löytämistä, jolloin aikaa kuluu turhaan etsintään (esimerkki 31). Sen sijaan itse annettu nimi on helppo ja nopea tunnistaa monen nimen joukosta (esimerkki 32).

- 30) Sellainen joka on helppo löytää ja tunnistaa muista saatavilla olevista verkoista.
- 31) Mitä vaan paitsi yksi monista ZyXel20034449995 joista ei löydä omaansa.
- 32) Helpompi löytää ja ohjeistaa kavereitakin löytämään laitteillaan yhteys verkkoon, jonka nimi on esim. Pingispallo kuin verkkoon, jonka nimi on joku ASUS-XYZ5nkskfdj5=9.

Geneeriset ja samanlaiset nimet ovat ohjanneet joitakin käyttäjiä nimeämään verkkonsa, sillä osa vastaajista kertoo antaneensa langattomalle lähiverkolle nimen sen vuoksi, että muilla on aiemmin ollut niin samanlainen nimi, että tunnistettavuuden vuoksi oma verkko on ollut suotavaa nimitä. Toisinaan geneerinen nimi voi kuitenkin muuttua myös tunnistettavaksi (esimerkki 33). Sen lisäksi, että itse annettu nimi lisää tunnistettavuutta ja erottuvuutta, lisää se vastaajien mukaan myös nimen muistettavuutta. Muistettavuus nouseekin yhdeksi keskeiseksi tekijäksi tunnistettavuuden ja erottuvuuden rinnalla. Muistettavuuden korostunut merkitys hyvänä nimenä on nostettu esiin myös muissa tutkimuksissa, sillä esimerkiksi viljelysnimissä (Ritamäki, 2021, s. 55–56) ja ammattiopistojen nimissä (Sirén, 2018, s. 57) hyväksi nimeksi koetaan helposti muistettava nimi käytettävyyden ja käytännöllisyyden vuoksi. Langattomien lähiverkkojen kohdalla vastaajat kertovat pitävänsä hyvänä sitä, että nimi on sen verran tunnistettava ja erottuva, että sen muistaa helposti. Tämä sujuvoittaa omistajan itsensä lisäksi myös toisten käyttäjien langattomaan lähiverkkoon yhdistämistä, kun verkon omistajalla on heti verkon nimi muistissa.

- 33) Olen tosin silti itse säilyttänyt verkkojen nimenä automaattisesti muodostetut laitteiden nimet/koodit. Myös ne alkavat näyttää melko nopeasti tutuilta ja tekevät oikean verkon valitsemisesta riittävän helppoa.

Hyvänä nimenä **hauskaa** nimeä pitävät 21 prosenttia (n= 87) vastaajista. Hauska nimi ilahduttaa, nostaa hymyn huulille, naurattaa ja jää mieleen. Hauskan nimen luovat esimerkiksi huumorin käyttö, isomman joukon tai pienemmän porukan vitsit, sisäpiirijutut tai lausahdukset, sana- ja nimileikkien käyttö sekä kekseliäisyys ja oivaltavuus. Hauskalla nimellä voi viestiä muun muassa omasta persoonastaan ja huumorintajusta (esimerkki 34), ilahduttaa ja viihdyttää muita kielenkäyttäjiä (esimerkki 35) tai ilahduttaa ja viihdyttää itseään (esimerkki 36). Toisinaan nimellä halutaan hauskuuttaa sekä toisia että itseään (esimerkki 37). Hauskuudelle on kuitenkin aikansa ja paikkansa, sillä moni arvostaa virallisessa käytössä olevien langattomien lähiverkkojen asiallista nimeämistä, kun taas hauskuutta voivat hyödyntää enemmän yksityishenkilöt.

- 34) Humoristinen ja persoonallinen, joka kertoo jotain joko nettiyhteydestä tai sen käyttäjästä tyylillä "hirrveen hijas netti" tai "graduuyhteys", jolla voi paljastaa jonkin pienen nyanssin käyttäjän huumorista tai elämästä.
- 35) mielellään joku hauska, jonka nähdessään ihminen hymähtää
- 36) Naapurien verkkojen hauskat nimet huvittavat itseäni verkkojen listauksessa ja hauskosten verkon nimien bongaaminen on aina päivän piristys, ja kavereiden verkot ovat useammin hassusti nimettyjä.
- 37) [--] aiheuttaa huvitusta itsessä ja kavereissa, jos nimen pääsee kertomaan myös heille kun he tulevat käymään ja kysyvät "onks sul wifi?"

Vastaajista 12 prosenttia (n= 51) pitää hyvänä nimenä nimen **rakenteeseen liittyviä ominaisuuksia**. Hyvä nimi on rakenteeltaan lyhyt ja selkeä sekä helppo muistaa, kirjoittaa ja lausua. Etenkin nimen lyhyys, selkeys, yksinkertaisuus ja ytimekkyys ovat saaneet vastaajilta paljon mainintoja. Hyvä nimi onkin vastaajien mukaan tarpeeksi lyhyt ja ytimekäs sekä informatiivinen, ei liian monimutkainen ja tarpeeksi yksinkertainen, jotta sen muistaa. Jotta nimi on selkeä, tulee sen lyhyen ja yksinkertaisen rakenteen lisäksi olla sisältämättä numeroita ja erikoismerkkejä. Nimen selkeyttä lisää myös informatiivisuus. Tällöin nimestä käy ilmi, kenelle langaton lähiverkko kuuluu - etenkin jos kyse on julkisesta tai useamman käyttäjän langattomasta lähiverkosta, kuten työpaikan, hotellin tai muun julkisen paikan verkosta. Vastaajien esiin nostamat rakenteelliset ominaisuudet tukevat aiempien tutkimusten tuloksia, sillä myös aiemmissä tutkimuksissa hyväksi nimeksi on koettu rakenteeltaan lyhyet, selkeät ja yksinkertaiset nimet (ks. Yli-Kojola, 2005, s. 180–181; Konttinen, 2017, s. 62; Sirén, 2018, s. 56–57).

Käyttäjistä kertovan nimen mieltää hyväksi kymmenen prosenttia (n= 41) vastaajista. Heistä moni kuvailee nimen olevan hyvä, kun se viestii langattoman lähiverkon nimeäjästä eli tyypillisesti sen käyttäjästä jotain. Näistä vastaajista 34 prosenttia (n= 14) mainitsee hyvän nimen olevan persoonallinen, eli annettu nimi kertoo jotain nimeäjän persoonasta tai luonteesta tai kuvailee tätä (esimerkki 38). Persoonallisen ja nimeäjää kuvailevan nimen lisäksi nimi on hyvä, kun se kertoo jotakin nimeäjän mielenkiinnon kohteista, huumorista tai elinympäristöstä. Mielenkiinnon kohteita voivat olla esimerkiksi elokuvat ja televisiosarjat, eläimet, urheilu tai harrastukset (esimerkki 39). Elinympäristöön liittyvät nimet kertovat puolestaan esimerkiksi asuinpaikasta tai vielä tarkemmin talosta tai asunnosta tai muista elinympäristön asukkaista. 15 prosenttia (n= 6) näistä vastaajista kertoo nimen olevan hyvä, kun se sisältää nimeäjän oman nimen tai lempinimen. Tällöin nimestä käy heti ilmi, kenen langaton lähiverkko on kyseessä, mikä puolestaan helpottaa oman langattoman lähiverkon löytämistä muiden verkkojen joukosta.

- 38) Persoonallinen ja itsensä näköinen. Nimessä voisi olla joku henkilökohtainen inside juttu, jonka ymmärtää vain nimeäjä itse.

39) [-] voisin nimetä oman Wlan-verkkoni esimerkiksi pubivisajoukkueemme nimellä.

Vaikka moni vastaajista kertoo hyvän nimen viestivän nimeäjästä eli verkon käyttäjästä jotain esimerkiksi oman nimen tai lempinimen avulla, mieltää neljä prosenttia (n= 17) vastaajista hyväksi nimeksi **anonyymin** nimen. Tällöin nimi ei sisällä henkilötietoja, kuten omaa nimeä, syntymäaika, osoitetta tai muita sijaintiin liittyviä tietoja, puhelinnumeroa tai muitakaan tunnistettavuuteen liittyviä tietoja. Näiden lisäksi nimen ei tule antaa myöskään tietoja reitittimestä. Tärkeää on, että nimestä ei suoraan tunnista tai voi arvata, kenelle langaton lähiverkko kuuluu ja verkon nimi ei paljasta mitään nimeäjästä eli käyttäjästä tai sijainnista. Anonyymiutta perustellaan yksityisyyden suojalla ja tietoturvalla. Vastaajien mukaan anonyymi nimi lisää yksityisyyden suojaa ja vähentää tietoturvariskejä sekä tuntemattomien tai hakkereiden mielenkiintoa tunkeutua verkkoon.

Kaksi prosenttia (n= 8) vastaajista pitää hyvänä nimenä **naapureille viestivää** nimeä. Nimi onkin vastaajien mukaan oivallinen keino viestiä naapureille jotakin itsestään, heistä tai heidän toiminnastaan. Vaikka nimen avulla voisi viestiä ikävimmistäkin asioista, tulee vastauksissa esiin ennen kaikkea naapureiden hauskuuttaminen ja ilahduttaminen – useampi vastaaja kertoo, kuinka nimen tavoitteena on ilahduttaa naapureita ja saada heidät hymyilemään (esimerkit 40 ja 41). Yksi vastaajista vielä huomauttaa, että nimi ei saa suututtaa tai loukata naapureita. Hauskuutta ja kommunikointia nimissä siis saa olla, mutta nimien tulee kuitenkin pysyä asiallisuuden rajoissa.

40) Sellainen, joka voi ilahduttaa nimen sattumalta näkevää. Itse olen nauranut niille monesti, se on eräänlaista naapurustokommunikointia.

41) Sillä voi myös viestiä naapureille! Se on hauskinda.

Vastaajista 12 prosenttia (n= 47) pitää hyvänä nimenä jotakin **muuta** kuin edellä mainitut. Heistä 17 prosenttia (n= 8) pitää hyvänä nimenä puhelimen mobiilitukiase-
man, reitittimen tai muun tukiaseman tarjoamaa oletusnimeä. He eivät siis koe tarvetta vaihtaa valmiiksi tarjottua nimeä, vaan oletusnimi on hyvä ja toimiva. 15 prosenttia (n= 7) kertoo puolestaan hyvän nimen olevan omalaatuinen tai omaperäinen. Kukaan vastaajista ei ole avannut sitä, mitä omalaatuisuudella tai omaperäisyydellä tarkoitetaan, eli millainen nimi on kyseessä. Yhdeksän prosenttia (n= 4) pitää hyvänä nimenä helposti muistettavaa nimeä. Muistettavuus perustuu esimerkiksi nimen rakenteeseen, kuten yksinkertaiseen ja ei vaikeita kirjainyhdistelmiä sisältävään nimeen, mielenkiinnon kohteisiin liittyvään nimeen tai erilaiseen, selvästi muista poikkeavaan nimeen. Nimi on helppo muistaa myös silloin, jos se on itselle merkityksellinen (esimerkki 42). Muita mainittuja hyvän nimen piirteitä ovat muun muassa iskevä, sovelias, ei liian röyhkeä, verkon käyttäytymistä kuvaava sekä kantaa ottava nimi. Yksi vastaajista huomauttaa, että hyvä nimi perustuu henkilökohtaiseen

näkemykseen (esimerkki 43). Toisaalta nimeämistä tärkeämpää on yhden vastaajan mukaan hyvä salasana. 21 prosenttia tämän luokan vastaajista puolestaan kertoo, ettei nimellä ole edes merkitystä tai he eivät osaa sanoa, millainen on hyvä nimi.

- 42) Nimesin oman langattoman verkon kerran nimellä "Hei." ja minulta kesti aina hetki löytää se valikosta, koska en muistanut nimenneeni sitä niin, eikä nimi itsessään myöskään merkinnyt minulle mitään.
- 43) Yksityisessä käytössä verkon nimi on puhtaasti mielipidekysymys. Se on hyvä jos siitä tykkää.

4.4 Huono nimi langattomalle lähiverkolle

Vastaajista 36 prosenttia (n= 122) ei antaisi langattomalle lähiverkolle toisia kielenkäyttäjiä **loukkaavaa tai epäasiallista** nimeä. Varsinkin rasistiset ja toisia ihmisiä tai ihmisryhmiä loukkaavat, halventavat ja syrjivät nimet ovat vastaajien mielestä erittäin epäsoveliaita nimiä langattomalle lähiverkolle. Moni mainitseekin hyväksi kriteeriksi sen, ettei antaisi verkolle sellaista nimeä, jota ei voisi sanoa tai käyttää julkisesti (esimerkki 44). Rasististen, toisia kielenkäyttäjiä loukkaavien, halventavien ja syrjivien nimien lisäksi vastaajat eivät antaisi langattomalle lähiverkolle härskiä tai rivoa nimeä. Tällaisia nimiä ovat sukuelimiin, seksiin tai pornoon liitettävät alatyyliset nimet. Myöskään kiro sanat eivät saa kannatusta, sillä moni vastaajista kertoo, ettei käyttäisi nimeämisessä kiro sanoja. Muita yksittäisiä mainintoja saavat toisia häpäisevät nimet, ilkeät ja vihamieliset nimet, tarkoituksella mielipahaa aiheuttavat nimet, epäeettisiä mielipiteitä ilmaisevat nimet sekä lakeja rikkovat tai siihen kannustavat nimet. Hyvinä yhteen vetona yksi vastaajista toteaa, ettei antaisi langattomalle lähiverkolle nimeä, joka loukkaa, huolestuttaa tai suututtaa muita nimen näkeviä kielenkäyttäjiä.

- 44) Mitään loukkaavaa tai slurreja (= rasistinen haukkumasana) sisältävää nimeä en laittaisi, ja ehkä kiro sanat ja muut myös jättäisin pois. Kriteerinä varmaan sellainen, että kehtaa omalla naamalla myöntää kenelle tahansa, että tämä on juuri se minun verkko."

29 prosenttia (n= 99) vastaajista ei antaisi nimeksi **henkilökohtaista tietoa paljastavaa** nimeä. Etenkin oman etu- ja/tai sukunimen tai sijainnin, kuten osoitteen tai asunnon numeron, paljastavat nimet ovat vastaajien mielestä huonoja nimiä. Kannatusta eivät myöskään saa samassa taloudessa asuvien nimet, omaisten nimet, lemmikkien nimet, puhelinnumerot tai syntymäpäivään viittaavat ilmaukset. Yksityisyyden suoja ja anonymisuus nousevatkin vastauksissa vahvasti esiin. Moni vastaajista korostaa sitä, ettei henkilökohtaista, informatiivista tietoa itsestään kannata käyttää langattoman lähiverkon nimessä yksityisyyden suojan ja tietoturvan vuoksi. Moni ei myöskään halua itseään yhdistettävän nimeen tai tulla tunnistetuksi nimestä. Anonymisuus

korostuu etenkin sellaisessa ympäristössä, jossa on paljon naapureita, kuten kerrostalossa tai tiheästi asutulla asuinalueella. Sen lisäksi, etteivät vastaajat halua tulla tunnistetuiksi tai verkkoa liitettävän heihin, he eivät myöskään halua paljastaa tuntemattomille itsestään henkilökohtaisia tietoja. Tätä he perustelevat muun muassa sillä, että henkilön tai sijainnin tunnistettavuus heikentää verkon suojausta, mikä puolestaan altistaa tietoturvahyökkäyksille.

Nimen **rakenteeseen liittyvät ominaisuudet** mainitsee 14 prosenttia (n= 48) vastaajista. He eivät antaisi langattoman lähiverkon nimeksi pitkää, monimutkaista tai vaikeasti kirjoitettavaa ja/ tai lausuttavaa nimeä. Myöskään numerosarjat, erikoismerkit, konsonanttiyhdistelmät ja satunnaiset kirjain- ja numeroyhdistelmät eivät saa kannatusta. Peräti 35 prosenttia (n= 17) tämän luokan vastaajista kertoo, ettei antaisi nimeksi numerosarjaa ja 21 prosenttia (n= 10) kertoo, ettei antaisi nimeksi kirjain- ja numeroyhdistelmää, eli näitä molempia pidetään erittäin huonona nimenä langattomalle lähiverkolle. Vastaajien mukaan nimen tulee tarkoittaa jotain (esimerkki 45), eikä se saa olla liian vaikeasti tunnistettavissa (esimerkki 46). Rakenteeseen liittyvien ominaisuuksien tulokset tukevat aiempia havaintoja hyvästä nimestä sekä aiempia tutkimuksia. Esimerkiksi kadunnimistä huonoiksi nimiksi koetaan rakenteeltaan liian pitkät ja vaikeasti kirjoitettavat nimet (Yli-Kojola, 2005, s. 190–192), kun taas viljelysnimistä huonon tekevät pitkät ja monimutkaiset rakenteet sekä numeroiden käyttö (Ritamäki, 2021, s. 54–58).

45) Epäselvää merkkien ja numeroiden summaa, joka ei sano kenellekään yhtään mitään.

46) [--] epämääräinen yhdistelmä kirjaimia ja numeroita ei lämmitä sieluani, sillä oikean yhteyden löytäminen esim. kerrostalossa on vaikeaa kun esimerkiksi vieraana oleva kaveri kysyy "onks sul wifi?"

Laitteen tarjoamat nimet mainitsee puolestaan kymmenen prosenttia (n= 34) vastaajista. He pitävät huonona nimenä laitteen tarjoamaa alkuperäistä, tehdasasetusten mukaista oletusnimeä tunnistettavuuden (esimerkki 47) tai tietoturvariskin (esimerkki 48) vuoksi. Varsinkin tietoturvariski korostuu vastauksissa, sillä moni mainitsee oletusnimen luovan verkolle haavoittuvan suojauksen, jolloin ulkopuolisten on helpompi tunkeutua verkkoon, mikä puolestaan johtaa tietoturvan vaarantumiseen. Toisaalta oletusnimeä pidetään huonona myös sen vuoksi, että verkko on hankala tunnistaa ja erottaa muista verkoista (esimerkki 49), varsinkin, jos saatavilla on useita oletusnimen omaavia verkkoja.

47) Jotain oletusnimeä tyyliin "Huawei-123-YDZ", koska niitä on esim. kerrostalossa miljoona samankaltaista

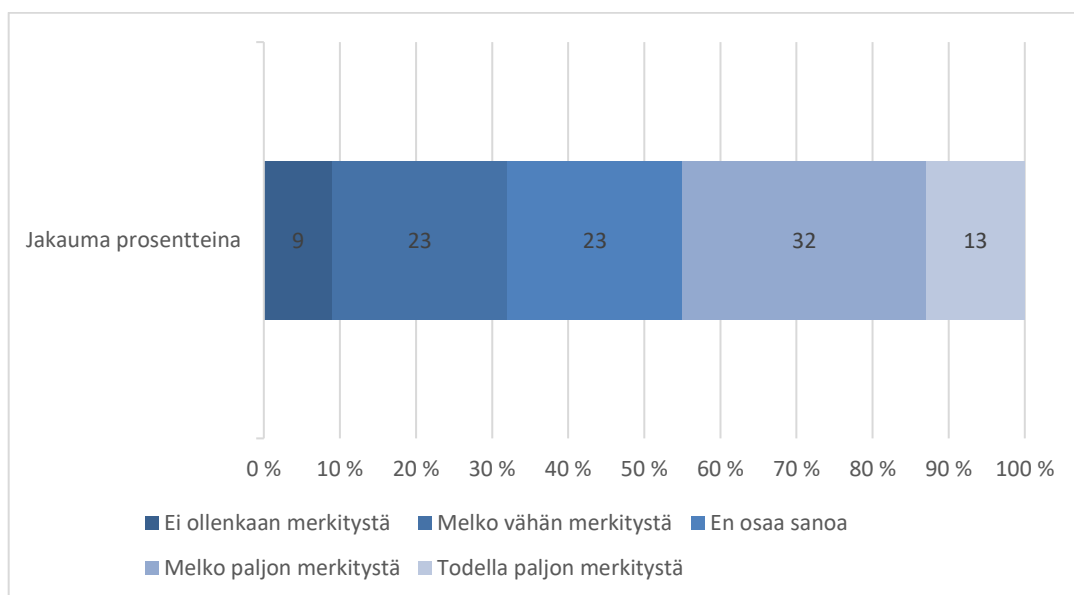
48) Reitittimen alkuperäistä nimeä. Jos reitittimen malli on vanha niin saattaa olla tietoturvariski, sillä hakkeri voi sen perusteella tietää reitittimen nimen ja näin ollen tietää juuri kyseisessä mallissa olevat tietoturva-aukot.

- 49) En jättäisi valmiina oleva default nimeä käyttöön ihan sen hankaluudenkin takia. Verkon käyttäminen onnistuu parhaiten, kun se on selvästi erotettavissa muista, eli tylsä ja muihin helposti sekoittuva olisi huono nimi verkolle.

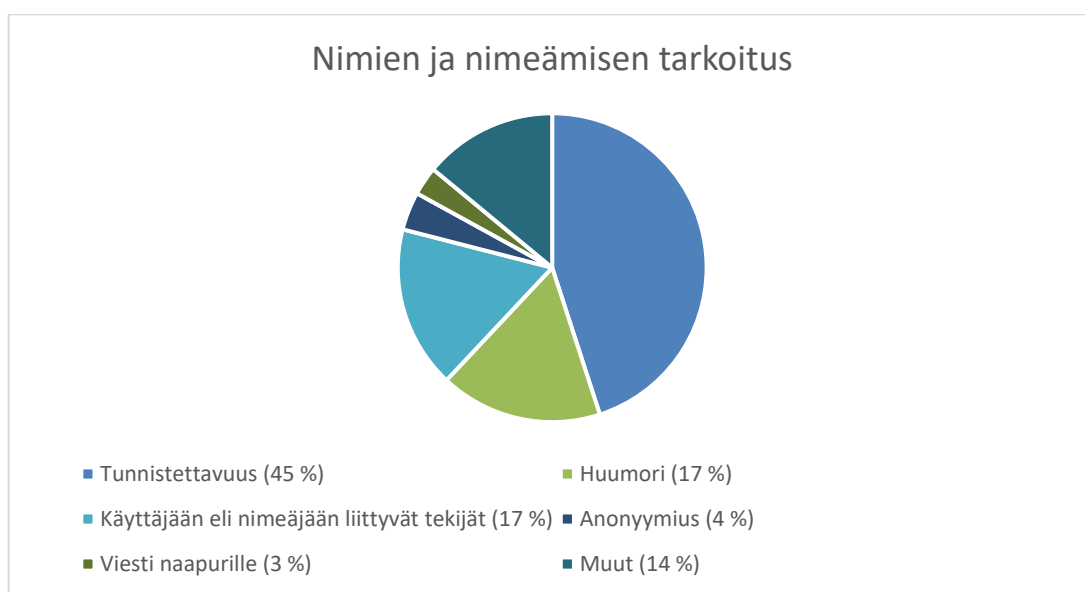
Vastaajista 11 prosenttia (n= 37) ei antaisi langattomalle lähiverkolle nimeksi jotain **muuta** kuin edellä mainitut. Heistä 19 prosenttia (n= 7) ei antaisi nimeksi tylsää nimeä. Vain yksi vastaaja kertoo, että hän tarkoittaa tylsällä esimerkiksi nimeä *minun WLAN*. Muut eivät ole perustelleet, mitä he tarkoittavat tylsällä nimellä tai miksi he eivät antaisi sellaista nimeä langattomalle lähiverkolle. Muutama vastaajaa kertoo, ettei antaisi nimeksi yritysten, yleisen paikan tai viranomaisten nimiä. Tällaisia ovat esimerkiksi *virasto, kanslia, valtio, poliisi, KRP* (= keskusrikospoliisi), *karhuryhmä* ja *supo* (= suojelupoliisi). Kannatusta eivät myöskään saa ilmaukset *koti, verkko* ja *WLAN*. Tämä on jokseenkin yllättävä havainto, sillä tyypillisesti huonona nimenä pidetään sellaista nimeä, joka ei ilmennä tarkoitettua tai kontekstiaan (ks. Yli-Kojola, 2005, s. 180; Konttinen, 2017, s. 62; Sirén, 2018, s. 55–56). Muut-luokan vastaajista 11 prosenttia (n= 4) eivät antaisi nimeksi salasanaa tai siihen viittaavaa nimeä tietoturvariskin vuoksi. Muita yksittäisiä mainintoja ovat saaneet muun muassa samanlaiset nimet kuin muilla alueen verkoilla. 19 prosenttia (n= 7) tämän luokan vastaajista eivät osaa sanoa, millaista nimeä ei antaisi langattomalle lähiverkolle tai he kokevat, ettei nimellä ole mitään väliä. Pari heistä kertoo, ettei nimellä ole mitään rajoituksia tai erityisiä rajoitteita ja yksi kertoo, että hän ei antaisi erittäin rivoa nimeä, mutta muuten nimellä ei ole mitään väliä.

4.5 Langattomien lähiverkkojen nimen ja nimeämisen tarkoitus

Seuraavaksi tarkastelen vastaajien näkemyksiä langattomien lähiverkkojen nimien ja nimeämisen tarkoituksesta. Kyselylomakkeessa vastaajat arvioivat nimen merkityksellisyyttä asteikolla yhdestä viiteen (1= ei ollenkaan merkitystä, 5 = todella paljon merkitystä), jonka jälkeen he vastasivat vapaasti, millainen tarkoitus nimellä on. Kyselyn tulokset paljastavat, että nimen merkityksellisyys vaihtelee vastaajista riippuen merkityksettömästä hyvin merkitykselliseen (ks. kuvio 4), joskin suurimman osan mielestä nimellä on vähintään melko paljon merkityksellisyyttä. Vastaajat nimeävät langattomien lähiverkkojen nimen tarkoitukseksi tunnistettavuuden, huumorin, käyttäjään eli nimeäjään liittyvät tekijät, anonyymiuden, viestin naapurille ja muut (ks. kuvio 5).

KUVIO 4. Vastaajien näkemys nimen merkityksellisyydestä.

KUVIO 5. Langattomien lähiverkkojen nimien ja nimeämisen eri tarkoitusluokat.

Jopa 45 prosenttia ($n = 50$) vastaajista nimeää langattoman lähiverkon nimen tärkeimmäksi tarkoitukseksi **tunnistettavuuden**. Vastaajat perustelevat tätä sillä, että nimi auttaa langatonta lähiverkkoa erottumaan muiden verkkojen joukosta, mikä puolestaan helpottaa oikean verkon löytämistä ja siihen yhdistämistä. Joidenkin vastaajien mukaan tämä tuo myös ajallista nopeutta, kun oman langattoman lähiverkon etsimiseen ei tarvitse käyttää paljon aikaa. Tämä on erityisen hyödyllistä silloin, jos langattomia lähiverkkoja on useampia saatavilla, kuten kerrostaloissa, kirjastossa, laivalla tai muissa julkisissa paikoissa. Tunnistettavuuden merkitystä lisää myös se, että

moni jakaa langatonta lähiverkkoa toisille käyttäjille, jolloin langattoman lähiverkon nimeäminen lisää nimen tunnistettavuutta ja muistettavuutta, jonka lisäksi nimi on helppo kertoa muille (esimerkki 50). Itse keksitty nimi auttaakin tunnistamaan ja muistamaan langattoman lähiverkon nimen paremmin kuin laitteen tarjoama SSID eli verkkotunnus (esimerkit 51 ja 52), joka tarkoittaa laitteen tarjoamaa valmiiksi määritettyä nimeä (ks. Elisa, ei pvm.).

- 50) Sen löytää helposti ja helpompi kertoa se nimi kavereille, jotka tulee kylään. Itse asun todella isossa taloyhtiössä ja wlan-verkkoja on paljon, joten siksi erottuva nimi on itseleni helpompi.
- 51) Erotan, mikä on minun käytössäni. Jos se on geneerinen kotiboxi4848, voin tietysti oppia nimen. Mutta on helpompi sanoa vieraille, että kytke laite pojuboxiin kun tietävät kissan.
- 52) Se helpottaa, kun reitittimien omat nimet ovat todella hankalia muistaa ja kertoa eteenpäin.

Vastaajista 17 prosenttia (n= 19) nimeää tärkeimmäksi langattoman lähiverkon nimen tarkoitukseksi **huumorin**. Hauskojen nimien kerrotaan ilahduttavan, tuovan hymyn huulille, naurattavan ja piristävän päivää. Moni arvostaakin sitä, että nimellä saa leikkiä, eikä nimen tarvitse olla vakava tai edes kovin asiallinen. Sen sijaan nimeämisessä saa käyttää hauskuutta, luovuutta, leikkittelyä sekä viihdyttäviä henkilöitä, sanoja tai sanontoja. Myös vastakkainasettelu luo hauskuutta, kuten ironisesti nimetty verkkoyhteys osoittaa (esimerkki 53). Sen lisäksi, että nimillä haetaan piristystä omaan arkeen, niillä halutaan hauskuutta myös muita. Yksi vastaajista kuvailee, että annettu nimi nostaa hänen huulilleen hymyn aina, kun hän käyttää verkkoa ja nimi ilahduttaa myös vieraita. Toinen vastaaja kertoo, että hän toivoo piristävänsä jonkun päivää omalla verkkonsa nimellä, kun taas yksi vastaajista pitää lähes mahdottomana ajatuksena oletusnimen käyttämistä nimenä (esimerkki 54).

- 53) Mökillä mökin rötiskömäisen ulkonäön takia Kultarannan residenssi on hauska piristys.
- 54) Minusta on hauskaa, jos joku pitää nimeä joskus hauskana. Olisi kamalaa, jos kotinettinä olisi joku tehtaalta tullut nimi, eikä lainkaan persoonallinen.

Niin ikään 17 prosenttia (n= 19) pitää langattoman lähiverkon nimen tärkeimpänä tarkoituksena **käyttäjään eli langattoman lähiverkon nimeäjään liittyviä teki-jöitä**. Langattoman lähiverkon nimen tulee viestiä nimeäjästä jotain, liittyy nimi sitten nimeäjän persoonallisuuteen, mieltymyksiin tai arkielämään. Jopa 58 prosenttia (n= 11) tämän luokan vastaajista mainitsee, että nimen tärkein merkitys on kuvastaa nimeäjän persoonallisuutta, huumorintajua, identiteettiä tai henkilökohtaisia ajatuksia ja asenteita (esimerkit 55 ja 56). Muut vastaukset liittyvät siihen, että nimen avulla voi ilmentää esimerkiksi omia mieltymyksiään, harrastuksiaan tai vaikkapa

lemmikkieläimiä. Toisaalta nimi voi viestiä myös nimeäjän taidoista, kuten yksi vastaajista toteaa (esimerkki 57).

55) Minusta sillä on paljon merkitystä, nimellä voi paljastaa omasta persoonallisuudesta tai huumorintajustaan paljonkin.

56) Se on henkilökohtainen statement.

57) Nimi kertoo henkilöstä: wifin nimeäminen osoittaa henkilön osaavan (ja viitsivän) vaihtaa nimen sellaiseksi, joka osoittaa luovuutta ja mielikuvitusta.

Kaikki vastaajat eivät pidä hyvänä sitä, että langattoman lähiverkon nimi viestii jotain nimeäjästä, sillä neljä prosenttia ($n=5$) vastaajista mieltää langattoman lähiverkon nimen tärkeimmäksi tarkoitukseksi **anonymiuden**, eli sen, ettei nimestä voi tunnistaa langattoman lähiverkon käyttäjää eli sen nimeäjää. Vastaajat kertovat, ettei ole hyvä, jos verkon nimestä voi tunnistaa käyttäjän tai nimi paljastaa jotain verkon omistajasta tai antaa vihjeitä verkon salasanasta. Nimi ei siis saa olla henkilökohtaisesti yksilöivä ja mitään tietoja paljastava. Anonyymiutta perustellaan esimerkiksi tietoturvalla, sillä yhden vastaajan mukaan nimen merkitys sinällään on pieni, mutta väärin nimettynä se voi aiheuttaa jopa taloudellisia tappioita tietoturva-aukon vuoksi.

Toinen pienemmän vastaajajoukon kannattajaluokka on nimellä viestiminen, sillä langattoman lähiverkon nimen tärkein tarkoitus on vastaajista kolmen prosentin ($n=3$) mielestä **viestiminen naapureille**. Kommunikatiivinen merkitys onkin yksi keskeisistä nimen sosiaalisista funktioista, sillä nimen avulla voi välittää piilotetun viestin, jonka ilmaiseminen muuten koetaan haastavaksi (Sjöblom, 2006, s. 59). Vastaajien mukaan nimi kuvaa kotia ja sen asukkaita, tarjoten vuorovaikutuksen välineen naapureiden kanssa viestimiseen (esimerkki 58). Nimen avulla voi esimerkiksi viestiä naapurille sellaisista asioista, joista joko haluaa tai yleisimmin ei halua puhua tai kertoa kasvotusten, antaa palautetta naapurille esimerkiksi hänen käyttäytymisestään tai sitten vain viihdyttää naapuria.

58) Se kuvastaa sen kodin luonnetta, sen sielua. Ja on hauska kommunikaatiiväline ja luonteenkuvaus myös asukkaista naapureille. Se voi myös herättää hyvää keskustelua!

Vastaajista 14 prosenttia ($n=16$) pitää langattoman lähiverkon nimen tarkoitukseksi jotain **muuta** kuin edellä mainitut. Pari vastaajaa mainitsee langattoman lähiverkon nimen tarkoitukseksi luotettavuuden, kun taas jonkun mielestä tarkoitus on yksilöllinen ja käytännöllinen. Parin vastaajan mukaan tarkoitus rakentuu siitä, että nimen muistaa helposti, kun taas toisaalta tarkoitus voi vastaajien mukaan olla pragmaattinen tai emotionaalinen. Muutama vastaaja mieltää langattoman lähiverkon arkiseksi, jokapäiväiseksi osaksi elämää (esimerkki 59). Toisaalta kaikki eivät ole kiinnittäneet huomiota langattomien lähiverkkojen nimiin tai miettineet nimen ja

nimeämisen tarkoitusta, osittain esimerkiksi siitä syystä, että käyttävät harvoin jaettua langatonta lähiverkkoa.

- 59) Verkko on hyvin arkinen asia, se on läsnä koko ajan. Tuntuu, että sen nimellä on yhtä paljon merkitystä kuin muillakin arkisilla välineillä. Itse pidän siitä, että tutuilla asioilla on nimiä tai ne ovat jollain muulla tavalla lähellä itseä.

5 PÄÄTÄNTÖ

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten kielenkäyttäjät nimeävät langattomia lähiverkkoja, millaisia nimenantoperusteet ovat sekä millaisia näkemyksiä kielenkäyttäjillä on langattomien lähiverkkojen nimistä. Tarkoituksena oli saada selville millaisia annetut nimet ovat, miten reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimet ja nimenantoperusteet eroavat älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimistä ja nimenantoperusteista sekä millainen on hyvä ja huono nimi langattomalle lähiverkolle. Näiden lisäksi tarkoituksena oli selvittää, millainen tarkoitus nimellä ja nimeämisellä on sekä kuinka tärkeänä ja merkityksellisenä kielenkäyttäjät kokevat langattoman lähiverkon nimeämisen. Tutkimuksen aineisto koostui 320 Webropol-kyselylomakkeen avulla marraskuussa 2023 kerätystä vastauksesta, ja vastauksien analysoinnissa käytettiin analyysimenetelmänä teoriaohjaavaa sisällönanalyysiä sekä kvantitatiivista analyysiä.

Tutkimuksen tulokset paljastavat, että langattomien lähiverkkojen nimeäminen on suhteellisen yleinen ilmiö, sillä kyselyyn vastanneista yli puolet on nimennyt langattoman lähiverkkonsa. Etenkin reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimeäminen on tyypillistä ja tutkimukseni tulosten mukaan yleisempää kuin älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimeäminen. Tulokset eivät ole tosin täysin yleistettävissä, sillä aineisto koostui 320 vastauksesta, ja kyselyyn on saattanut vastata enemmän sellaisia henkilöitä, joita aihe kiinnostaa tai se on heille tuttu. Tulokset ovat kuitenkin hyvin suuntaa antavia, koska tutkimuksessani nousi esiin, että valtaosa käyttää langatonta lähiverkkoa, ja reitittimen tai muun tukiaseman avulla luodun langattoman lähiverkon käyttäminen on yleisempää verrattuna älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla luodun verkon käyttämiseen. Myös Tilastokeskuksen raportit osoittavat, että kaikista kotitalouksista 67 prosentilla on ollut käytössä langaton lähiverkko, kun taas älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettua langatonta lähiverkkoa on

käyttänyt kaikista talouksista 40 prosenttia vuonna 2021 (Tilastokeskus c, ei pvm.; Tilastokeskus d, ei pvm.).

Reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetuille langattomille lähiverkoille annetuista nimistä yli puolet on suomenkielisiä. Seuraavaksi suosituin kieli on englanti, kun taas yksittäisiä nimiä on annettu italiaksi, espanjaksi, ranskaksi, japaniksi ja kiinaksi. Älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimissä suosituin kieli on suomi ja toiseksi suosituin kieli on englanti, kun taas yksittäisiä nimiä on annettu ruotsiksi ja kreikaksi. Poikkeavan ryhmän luovat älypuhelimien merkin tai mallin ja oman nimen sisältävät nimet, joita en ole luokitellut mihinkään kieleen sen vuoksi, että esimerkiksi *J*ksun iPhone* on haastava sijoittaa mihinkään kieleen, koska se sisältää oletettavasti suomalaisen nimen ja älypuhelimien mallin, joka ei sinällään ole mitään kieltä. Loput molempien kategorioiden nimistä muodostuvat pelkästään kirjaimista ja/ tai numeroista tai ne eivät tarkoita mitään sanaa. Osa nimistä on puolestaan mukakielisiä eli Sjöblomin (2006, s. 134) ja Ainalan ym. (2023, s. 309) määritelmän mukaan muodoltaan jotakin sanaa tai kieltä muistuttavia, mutta ei kuitenkaan mitään tarkoitetta sisältäviä nimiä.

Suomen ja englannin dominointi nimissä eivät ole yllättäviä tuloksia, koska oletettavasti valtaosa kyselyyn vastanneista asuu Suomessa, jossa suomi on yleisin kommunikoinnin kieli. Englanti puolestaan on suosioltaan yleistynyt kieli verkkonimissä (Hämäläinen, 2019, s. 53). Suomen ja englannin suosio näkyy muissakin verkkonimissä, koska myös Hämäläinen (2019, s. 53) toteaa tutkimuksessaan Aapelin, FutisForum ja Finfanfunin käyttäjänimistä suurimman osan olevan suomenkielisiä, kun taas toiseksi suosituin kieli on englanti ja Leppänen (2016, s. 52) toteaa blogien nimissä suosituimpien kielten olevan suomi ja englanti. Sen sijaan muunkielisiä nimiä on vain muutamia prosentteja annetuista nimistä (ks. esim. Hämäläinen, 2019, s. 53). Alkuperäinen tarkoitukseni oli tarkastella myös annettujen nimien rakennetta, mutta aineistoa tarkastellessani huomasin tämän tehtävän mahdottomaksi. Koska langattomien lähiverkkojen nimeämiseksi ei ole annettu mitään rajoituksia (ks. Elisa, ei pvm.; Telia, 2023), osoittautui nimiaineisto hyvin haastavaksi luokitella rakenteeltaan tiettyihin luokkiin sen moninaisuuden vuoksi.

Reitittimen tai muun tukiaseman avulla luotujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteita ovat suurimmasta esiintymästä pienimpään (12 kappaletta) huumori, tunnistettavuus, nimeäjä, käyttäjä tai perhe, paikka tai sijainti, laite tai netti, mielenkiinnon kohteet ja harrastukset, lemmikit tai eläimet, naapurit, kirjat, elokuvat ja TV-sarjat, hetken mielijohde, tietoturva ja muut. Älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettujen langattomien lähiverkkojen nimien nimenantoperusteita ovat puolestaan järjestyksessä suurimmasta esiintymästä pienimpään (10 kappaletta) tunnistettavuus, huumori, käyttäjä, laite tai netti, kirjat, elokuvat ja TV-sarjat, lemmikit tai eläimet, käyttäjä ja laite, mielenkiinnon kohteet ja harrastukset, naapurit

ja muut. Nimenantoperusteet ovat siis pääosin samoja, mutta esiintymämäärät ja suosio vaihtelevat, esimerkiksi reitittimen tai muun tukiaseman avulla luodun langattoman lähiverkon nimen suosituin nimenantoperuste on huumori, kun taas älypuheli-
men avulla luodun langattoman lähiverkon nimen suosituin nimenantoperuste on tunnistettavuus. Tämän lisäksi reitittimen avulla luodun langattoman lähiverkon nimen nimenantoperusteita on kaksi kappaletta enemmän (hetken mielijohde ja tietoturva). Tämä saattaa liittyä esimerkiksi siihen, että kielenkäyttäjät nimeävät enemmän reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettuja langattomia lähiverkkoja, mikä puolestaan heijastuu nimenantoperusteiden määrään.

Nimenantoperusteiden suurempi määrä viestii osaltaan langattomien lähiverkkojen nimenannon vapaudesta ja rajoittamattomuudesta. Esimerkiksi Kiviniemi (2006, s. 131) on jakanut ihmisten etunimien nimenantoperusteet yhdeksään eri luokkaan, Hallberg (2013, s. 38) on jakanut veneiden nimenantoperusteet kahdeksaan eri luokkaan, kun taas Leppänen (2016, s. 29) on jakanut blogien nimeämisperusteet viiteen eri luokkaan ja näistä muodostuviin alaluokkiin. Näiden edellä mainittujen henkilöiden, esineiden ja asioiden nimeäminen on langattomia lähiverkkoja rajoitetumpaa, sillä esimerkiksi ihmisten nimenantoa säätelee etu- ja sukunimilaki (2017/946), kun taas veneiden ja blogien nimet ovat suoraan liitettävissä omistajaan. Sen sijaan langattomia lähiverkkoja voi nimetä jokseenkin anonyymisti, eikä nimeäjä ole välttämättä tunnistettavissa nimestä tai yhdistettävissä nimeen. Nimenantoperusteiden suuremman määrän lisäksi nimenannon vapaudesta ja rajoittamattomuudesta viestii myös monipuoliset nimenantoperusteet, jotka jakautuvat aina tietoturvasta huumoriin ja nimeäjän, käyttäjän tai perheen perusteella annettuihin nimiin. Nimenantoperusteiden luokat ovat siis moninaisia ja vaihtelevia, aivan kuten ovat annetut nimetkin.

Kielenkäyttäjät mieltävät hyväksi nimeksi tunnistettavan ja muista erottuvan, hauskan, rakenteeltaan lyhyen, selkeän ja helpon muistaa, kirjoittaa ja lausua, käyttäjästä kertovan eli esimerkiksi persoonallisen, anonyymien ja naapureille viestivän nimen. Käsitukset hyvästä nimestä ovat hyvin samankaltaisia esimerkiksi ostoskeskusten, katujen ja viljelysnimien kanssa, sillä Konttisen (2017, s. 68) mukaan kielenkäyttäjät mieltävät hyväksi ostoskeskuksen nimeksi kuvaavan, lyhyen sekä helposti lausuttavan ja muistettavan nimen, Yli-Kojolan (2005, s. 180–182) mukaan katujen nimestä hyvän nimen tekee lyhyys ja selkeys, helppo muistettavuus sekä informatiivisuus, kun taas Ritmäen (2021, s. 53–57) mukaan hyvä viljelysnimi on käytännöllinen, helppo muistaa ja rakenteeltaan lyhyt ja selkeä. Sen sijaan hauskuus on aiemmasta tutkimuksesta poikkeava piirre. Tämä voi viestiä esimerkiksi verkkonimille tyypillisestä huolettomuudesta ja vapaudesta (ks. Hämäläinen, 2019, s. 79), eli siitä, että lähiverkkojen nimien ei tarvitse olla jäykän asiallisia ja kaavamaisia, vaan niiden kanssa saa myös hassutella. Toisaalta hauskuus ja huumori ovat henkilökohtainen kokemus

ja monin eri tavoin määriteltävissä (Attardo, 2010, s. 3–5), jolloin käsitys hauska nimestä voi vaihdella kielenkäyttäjistä riippuen.

Kielenkäyttäjien näkemykset huonoista nimistä tukevat pääosin näkemystä hyvistä nimistä, sillä kielenkäyttäjät eivät nimeäisi langatonta lähiverkkoa loukkaavilla tai epäasiallisilla ilmauksilla tai liian pitkillä, monimutkaisilla ja vaikeasti kirjoitettavilla ja/tai lausuttavilla nimillä. Myöskään numerosarjat, erikoismerkit, konsonanttiyhdistelmät ja satunnaiset kirjain- ja numeroyhdistelmät tai laitteen valmiiksi tarjoamat nimet eivät ole kielenkäyttäjien mielestä hyviä nimiä langattomille lähiverkoille. Varsinkin epäsymmetriset erikoismerkkejä sisältävät nimet koetaan usein ärsyttäväksi ja negatiiviseksi, koska ne ovat usein vaikea kirjoittaa ja lausua sekä muistaa (Hämäläinen, 2013, s. 227), minkä vuoksi nämä tekevät kielenkäyttäjien näkemyksen mukaan nimestä usein huonon ja soveltumattoman myös langattomille lähiverkoille.

Ristiriitaista on, että moni kielenkäyttäjä kertoo, etteivät he antaisi langattomille lähiverkoille henkilökohtaista tietoa paljastavaa nimeä, vaikka moni koki tällaisen hyväksi nimeksi. Ristiriitaisuus voi johtua esimerkiksi siitä, että on olemassa kaksi ryhmää – toinen ryhmä kokee hyväksi käyttäjästä kertovat eli henkilökohtaista tietoa jakavat nimet, kun taas toisen ryhmän mukaan käyttäjän tulee pysyä täysin anonyyminä. Toisaalta kyselylomakkeen kysymykset (ks. liite 1) on voitu ymmärtää eri tavoin ja käyttäjästä kertovalla nimellä on voitu tarkoittaa yleistä, eikä yksilöivää ja hyvin henkilökohtaista tietoa jakavaa nimeä. Soveltumattomien nimien paikkansa pitävyyttä korostaa se, ettei aineistossa esiintynyt esimerkiksi loukkaavia tai epäasiallisia nimiä yhtä rasistista lomaketta lukuun ottamatta, mikä jätettiin tarkastelun ulkopuolelle. Aineistossa ei myöskään esiintynyt esimerkiksi monimutkaisia tai satunnaisia numero- ja kirjainsarjoja sisältäviä nimiä.

Nimen ja nimeämisen merkityksellisyys vaihtelee kielenkäyttäjien näkemysten mukaan merkityksettömästä hyvin merkitykselliseen, joskin suurimman osan mielestä nimellä on vähintään melko paljon merkityksellisyyttä. Kielenkäyttäjät nostavat langattomien lähiverkkojen nimen ja nimeämisen tarkoituksiksi tunnistettavuuden, huumorin, käyttäjänsä eli nimeäjänsä liittyvät tekijät, anonyymiuden, viestin naapureille ja muut yksittäiset asiat, kuten luotettavuuden, pragmaattisuuden ja emotionaalisuuden. Tunnistettavuuden korostuneisuus vastauksissa ei ole sinällään yllättävä tulos, koska Ainialan ym. (2023, s. 17) mukaan nimen informatiivisuus sekä kohteen kuvailu ja sen tunnistettavaksi tekeminen nimen avulla ovat yksi nimen tärkeimmistä funktioista. Käyttäjään eli nimeäjänsä liittyvät tekijät ja anonyymius puolestaan edustavat tyypillistä verkkonimen roolia identiteetin rakentajana ja toisaalta mahdollisuutta pysyä tunnistamattomana (ks. Aleksiejuk, 2016, s. 5, 10–11), kun taas naapureille viestivä nimen tarkoitus on yhdistettävissä sosiaaliseen funktioon, mikä pitää sisällään kommunikatiivisuuden (ks. Sjöblom, 2006, s. 59). Sen sijaan huumori on

jokseenkin harvinainen nimen tarkoitus, sillä aiemmissa nimistöntutkimuksen teoksissa ja tutkimuksissa huumori ei juurikaan nouse esiin nimen tarkoituksia tarkastellessa.

Vastauksissa korostui tietoturva, mikä nostaa eettisyyden merkitystä tässä tutkimuksessa. Eettisyys on huomioitu tutkimuksessa vastausten huolellisen ja tietoturvallisen käsittelyn sekä anonyymiuden kautta. Kyselylomakkeessa (ks. liite 1) vastaajille annettiin tieto tutkimuksen tarkoituksesta, vastausten käyttötarkoituksesta ja käsittelystä sekä tutkimuksen tekijästä. Jokainen kyselyyn vastannut antoi tutkimusluvan eli suostumuksensa tutkimukseen osallistumiselle ja luvan vastausten käyttöön tutkimuksessa. Käsittelin vastauksia analyysivaiheessa anonyymisti, ja olen pyrkinyt valitsemaan tutkimuksen esimerkkeihin sellaiset nimet, joista vastaaja ei ole mitenkään tunnistettavissa. Tämän vuoksi en ole nostanut esimerkkeihin tai olen sensuroinut esimerkeistä henkilökohtaista tietoa, kuten etunimiä, sukunimiä tai tarkkoja asuinpaikkoja, paljastavia nimiä. Tämän olen tehnyt myös tietoturvasyistä, sillä useampi tutkimukseen vastannut nosti esiin tietoturvan merkityksen. Vastauksissa korostui esimerkiksi se, että langattomien lähiverkkojen nimet voivat aiheuttaa tietoturvariskin. Yksi vastaajista totesi, että jos hänet voidaan yksilöidä ja tunnistaa annetusta nimestä, ulkopuoliset voivat yrittää arvailla verkon salasanaa esimerkiksi hänen läheistensä tietojen perusteella. Tämän vuoksi olen pitänyt erillään taustamuuttujien käsittelyn nimien ja nimenantoperusteiden käsittelystä, eli en ole esimerkiksi kertonut, että 19–29-vuotiaat naiset antavat tällaisia nimiä tällaisella perusteella.

Koska vastaajien määrä ($n = 320$) on suhteellisen pieni, ei tuloksia voi yleistää suurta joukkoa tai kaikkia kielenkäyttäjiä koskevaksi. Lisäksi kyselyyn on saattanut vastata vain sellaiset kielenkäyttäjät, joille aihe on tuttu tai se kiinnostaa heitä, jolloin ulkopuolelle ovat jääneet näkemykset sellaisilta kielenkäyttäjiltä, jotka eivät nimeä langattomia lähiverkkoja, siitäkkin huolimatta, että olen kyselyä jakaessani korostanut, että siihen voi vastata myös silloin, jos ei anna nimeä langattomalle lähiverkolle. Tutkimuksen tulokset ovat kuitenkin suuntaa antavia ja ne tukevat toisiaan sekä mukailivat aiempia käsityksiä, tilastoja ja tutkimuksia, kuten olen tutkimuksessani esittänyt. Valitut aineistonkeruu- ja analyysimenetelmät ovat olleet siis toimivia ja tutkimukseni kontekstiin sopivia. Jälkeenpäin tarkasteltuna tekisin vielä muutoksia kyselylomakkeeseen tarkennusten ja lisäkysymysten muodossa. Kyselylomakkeessa en kysynyt perusteluita esimerkiksi hyvälle ja epäsopivalle nimelle, jonka vuoksi vastaukset saattoivat jäädä pelkkiin ilmaisuihin *tunnistettava*, *hauska* tai *liian pitkä*. Perusteluilla olisinkin saanut tarkasteluun vielä lisää syvyyttä. Toisaalta moni vastaaja oli pyytämättäkin kertonut perusteluita sille, miksi esimerkiksi hauska on hyvä nimi ja rakenteeltaan pitkä ja monimutkainen on huono nimi.

Tutkimustulokset antavat tietoa langattomien lähiverkkojen nimeämisestä, nimenantoperusteista ja kielenkäyttäjien näkemyksistä. Tämän lisäksi tulokset antavat

osaltaan vastauksia siihen, mitä syitä ja tarkoituksia ei-silminnähtävän ja nimeämisen kannalta ei-välttämättömän kohteen nimeämisen ja nimen taustalla on. Koska langattomien lähiverkkojen nimeäminen on suhteellisen uusi, mutta yleinen ilmiö, laajentaa tutkimus tietoa ja ymmärrystä nimijärjestelmän kehityksestä. Samalla se monipuolistaa internetiin liittyvää nimistöntutkimusta, sillä kuten Hämäläinen (2019, s. 12, 20) toteaa, internetiin liittyvää nimistöä on tutkittu toistaiseksi suhteellisen vähän. Koska verkkonimiä on tutkittu vielä suhteellisen vähän nimistöntutkimuksessa, tarjoaa aihe lukuisia jatkotutkimusideoita. Analyysissä nousi esiin kielenkäyttäjien nimeävän reitittimiä, jonka vuoksi kiinnostavaa voisi olla laitteiden nimeämisen tutkimus. Toisaalta taas analyysissä ja tuloksissa esiin noussut ristiriita henkilökohtaista tietoa paljastavasta nimestä hyvänä ja huonona nimenä langattomalle lähiverkolle tarjoaa mielenkiintoisen vastakkainasettelun tutkimusaiheena. Mahdollisuuksia on siis lukuisia, aivan kuten on tapojakin nimetä langaton lähiverkko.

LÄHTEET

- Ainiala, T. (2016a). Attitudes to street names in Helsinki. Teoksessa G. Puzey & L. Kostanski (toim.), *Names and naming. People, places, perceptions and power* (s. 106–119). Multilingual Matters.
- Ainiala, T. (2016b). Names in society. Teoksessa C. Hough & D. Izdebska (toim.), *The Oxford handbook of names and naming* (s. 371–381). Oxford University Press.
- Ainiala, T. & Pitkänen, R. L. (2002). Paikannimistöntutkimuksen valinnat: etymologioista sosio-onomastiikkaan. *Virittäjä*, 106 (2), 231–240.
<https://journal.fi/virittaja/article/view/40173>
- Ainiala, T. & Saarelma-Maunumaa M. (2006). Nimistöntutkimus yhä monitieteisempää. *Virittäjä*, 110 (1), 99–107.
<https://journal.fi/virittaja/article/view/40464>
- Ainiala, T., Saarelma, M. & Sjöblom, P. (2023). *Nimistöntutkimuksen perusteet* (2. painos). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Ainiala, T., Saarelma, M. & Sjöblom, P. (2012). *Names in focus: An introduction to Finnish onomastics*. Finnish Literature Society.
- Aldrin, E. (2016). Names and identity. Teoksessa C. Hough & D. Izdebska (toim.), *The Oxford handbook of names and naming* (s. 382–394). Oxford University Press.
- Attardo, S. (2010). *Linguistics theories of humor*. De Gruyter.
- Aleksiejuk, K. (2014). Internet Names as an Anthroponomastic Category. Names in daily life. *Proceedings of the XXIV ICOS International Congress of Onomastic Sciences* (s. 243–255).
https://www.academia.edu/29348480/Internet_Names_as_an_Anthroponomastic_Category
- Aleksiejuk, K. (2016). Internet personal naming practices and trends in scholarly approaches. Teoksessa G. Puzey & L. Kostanski (toim.), *Names and naming. People, places, perceptions and power* (s. 3–17). Multilingual Matters.
- Bertills, Y. (2003). *Beyond identification : proper names in children's literature* [väitöskirja, Åbo Akademi]. Doria-julkaisuarkisto.
<https://www.doria.fi/handle/10024/4122>
- Dörnyei, Z. & Taguchi, T. (2010). *Questionnaires in second language research: Construction, administration, and processing* (Second Edition.). Routledge, Taylor & Francis Group.
- Elisa. Laajakaistanasto. Viitattu 14.1.2024.
<https://elisa.fi/ideat/laajakaistanasto/>
- Etu- ja sukunimilaki 2017/946. Annettu Helsingissä 19.12.2017.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170946>
- European Commission. WiFi4EU. Free WiFi for Europeans. Viitattu 14.1.2024.
<https://wifi4eu.ec.europa.eu/#/home>
- Ferreira, A., Huynen, J., Koenig, V., Lenzini, G., & Rivas, S. (2013). Socio-Technical Study on the Effect of Trust and Context When Choosing WiFi Names. Teoksessa R. Accorsi & S. Ranise (toim.), *Security and Trust Management. STM 2013. Lecture Notes in Computer Science, vol 8203* (s. 131–143). Springer.

- Hallberg, J. (2013). *Suomalaisten veneiden nimet ja nimenantoperusteet* [pro gradu -tutkielma, Turun yliopisto]. UTUPub-julkaisuarkisto. <https://www.utupub.fi/handle/10024/90881>
- Halmetoja, J. (2016). *Rekisteröimättömät nimimerkit Suomi24-keskustelupalstalla* [pro gradu -tutkielma, Turun yliopisto]. UTUPub-julkaisuarkisto. <https://www.utupub.fi/handle/10024/124737>
- Heikkilä, T. (2010). *Tilastollinen tutkimus* (7–8. painos). Edita.
- Heyden, Tom. (2012). The rise of passive-aggressive wifi-names. *BBC News*. Viitattu 12.2.2024. <https://www.bbc.com/news/magazine-19760006>
- Hämäläinen, L. (2013). User names in the online gaming community Playforia. Teoksessa P. Sjöblom, T. Ainiala & U. Hakala (toim.), *Names in the Economy: Cultural Prospects* (s. 214–229). Cambridge Scholars Publishing.
- Hämäläinen, L. (2019). *Nimet verkossa. Tutkimus verkkoyhteisöjen käyttäjänimistä ja virtuaalisen minigolfpelin radannimistä* [väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helda-julkaisuarkisto. <https://helda.helsinki.fi/items/a968eaaf-0b85-49c8-9289-6cca7daabe6c>
- Kalske, M. (2005). *Suomessa syntyneiden hevosten nimistö*. [Turun yliopisto].
- KS = *Kielitoimiston sanakirja* (2022). Kotimaisten kielten keskuksen verkkojulkaisuja 35. Päivitetty julkaisu. Päivitetty 19.3.2024. Viitattu 7.4.2024. <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi>.
- Kiviniemi, E. (1982). *Rakkaan lapsen monet nimet. Suomalaisten etunimet ja nimenvalinta*. Weilin+Göös.
- Kiviniemi, E. (2006). *Suomalaisten etunimet*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Kiviniemi, E., Pitkänen, R. L. & Zilliacus, K. (1974). *Nimistöntutkimuksen terminologia: Terminologin inom namnforskningen*. [Helsingin yliopisto] : Suomalais-ugrilainen seura.
- Konttinen, S. (2017). *Ostoksilla Rajalla På Gränsenissä : suomalaisten kauppakeskusten nimet* [pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto]. E-thesis-julkaisuarkisto. <https://ethesis.helsinki.fi/repository/handle/123456789/12861>
- Koskela, A. (2019). Kuhaverkko, C-rapun talkkari, "Kuka siel netis on" ... Selvitimme, miten nerokkaasti suomalaiset nimeävät langattomat verkkonsa. *Iltä-Sanomat*. Viitattu 14.11.2023. <https://www.is.fi/asuminen/art-2000006096656.html>
- Leppänen, N. (2016). *Ammattimaisten bloggaajien käsityksiä blogien nimistä ja nimeämisperusteista* [pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto]. JYX-julkaisuarkisto. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/50168>
- Lukkari, M. (29.2.2024). Aasukkaat ällistyivät – langattomien verkkojen lista täyttyi KRP:n tarkkailuautoista. *Yle Uutiset*. Viitattu 15.3.2024. <https://yle.fi/a/74-20076803>
- Nyström, S. (2016). Names and meaning. Teoksessa C. Hough & D. Izdebska (toim.), *The Oxford handbook of names and naming* (s. 39–51). Oxford University Press.
- Pamp, B. (1994). Övriga namn och andra. Ett försök till gruppering av egennamn. Teoksessa K. Jóhannesson, H. Karlsson & B. Ralph, *Övriga namn: Handlingar från NORNA:s nittonde symposium i Göteborg 4-6 december 1991* (s. 49–57). NORNA-förlaget.

- Puska, M. (2005). *Langattomat lähiverkot*. Talentum.
- Päres-Schulman, L. (2005). Kilpailu aluekeskuksen nimestä. Miksei Matinpotti kelvannut uuden alueen etiketiksi Espoossa? Teoksessa T. Ainiala (toim.), *Kaupungin nimet. Kymmenen kirjoitusta kaupunkinimistöistä* (s. 202–220). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Riikkula, A. (2014). *Suomalaisten astiastojen nimet. Rakenteen ja nimeämisperusteiden tarkastelua* [pro gradu -tutkielma, Itä-Suomen yliopisto]. UEF eRepo - julkaisuarkisto. <https://erepo.uef.fi/handle/123456789/13501>
- Ritamäki, S. (2021). *Riivivainion kautta Hautam Kämppä 1:lle: peruslohkojen nimeämisperusteista ja viljelijöiden nimikäsityksistä* [pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto]. JYX-julkaisuarkisto. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/74862>
- Saarelma-Paukkala, M. (2017). *Etunimikirja. Suomalaiset nimitrendit 2000-luvulla*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Seppälä, J. (2013). *Kulkine.net - tutkimus epävirallisista kulkineennimistä* [väitöskirja, Jyväskylän yliopisto]. <https://www.kulkine.net/>
- Sirén, M. (2018). *Nimi koululle, karhulle, kahville ja kauppakeskukselle. Suomalaiset nimikilpailut ja niissä valitut nimet* [pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto]. Helda-julkaisuarkisto. <https://helda.helsinki.fi/items/f417da6f-2bfc-47e2-9f4c-8f47c2e6d126>
- Sjöblom, P. (2006). *Toiminimen toimenkuva. Suomalaisen yritysnimistön rakenne ja funktiot*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Sjöblom, P. (2016). Commercial Names. Teoksessa C. Hough & D. Izdebska (toim.), *The Oxford handbook of names and naming* (s. 453–464). Oxford University Press.
- Sjöblom, P. & Ainiala, T. (2020). Nimistöntutkimus. Teoksessa M. Luodonpää-Manni, M. Hamunen, R. Konstenius, M. Miestamo, U. Nikanne & K. Sinnemäki (toim.), *Kielentutkimuksen menetelmiä I-IV* (s. 800–830). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Teknavi. (2.1.2024). *Joulukuun ja koko vuoden 2023 myydyimmät puhelimet Suomessa julki - "Premium-puhelinten kysyntä on kasvanut"*. Viitattu 8.4.2024. <https://teknavi.fi/digi/uutinen-digi/joulukuun-ja-koko-vuoden-2023-myydyimmat-puhelimet-suomessa-julki-premium-puhelinten-kysynta-on-kasvanut/>
- Telia. (2023). *Wifin käyttöönotto*. Viitattu 14.1.2024. <https://www.telia.fi/asiakastuki/nettiyhteydet/kayttoonotto-wifi>
- Tilastokeskus a. *Digitalisaatio*. Viitattu 12.10.2023. https://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_digitalisaatio.html
- Tilastokeskus b. *Liitetaulukko 5. Kotitaloudessa internetyhteyks 2021, %-osuus talouksista*. Viitattu 12.10.2023. https://www.stat.fi/til/sutivi/2021/sutivi_2021_2021-11-30_tau_005_fi.html
- Tilastokeskus c. *Liitetaulukko 10. Matkapuhelimen internetyhteyden käyttö tietokoneella tai tabletilla 2021, %-osuus talouksista*. Viitattu 12.10.2023. https://www.stat.fi/til/sutivi/2021/sutivi_2021_2021-11-30_tau_010_fi.html

- Tilastokeskus d. Liitetaulukko 9. Kotitaloudessa käytössä olevia asunnon sisäisiä WLAN-verkkoja 2021, %-osuus talouksista. Viitattu 10.4.2024.
https://www.stat.fi/til/sutivi/2021/sutivi_2021_2021-11-30_tau_009_fi.html
- Tuomi, J & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Uudistettu laitos. Kustannusosakeyhtiö Tammi. E-kirja.
- Vainio, O. (21.6.2020). "Apuoienlukittunakellarissa" ei ole ainoa oudosti nimetty wifi-yhteys - katso tästä suomalaisten kekseliäimmät tuotokset. *Iltalehti*. Viitattu 12.10.2023. <https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/0e4b523a-a73a-4581-97d5-c3a822a51e64>
- Webropol. Etusivu. Viitattu 21.1.2024. <https://webropol.fi/>
- Yli-Kojola, M. (2005). Kurvinpussi vai Torikatu? Kouvolalaisten mielipiteitä kadunnimistä. Teoksessa T. Ainiala (toim.), *Kaupungin nimet. Kymmenen kirjoitusta kaupunkinimistä* (s. 178–201). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Zilliacus, K. (1997). On the function of proper names. Teoksessa R. L. Pitkänen & K. Mallat (toim.), *You name it. Perspectives on onomastic research* (s. 14–20). Finnish Literature Society.

LIITTEET

LIITE 1

Webropol-kyselylomake

Langattomien lähiverkkojen nimeäminen

TIETOSUOJAILMOITUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE

Tämä kysely on laadittu Jyväskylän yliopiston suomen kielen pro gradu -tutkielmaa varten. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten langattomat lähiverkot, eli WLAN-verkot, nimitetään, millainen nimien rakenne on, millaisia nimenantoperusteita nimien taustalta löytyy ja millainen on hyvä WLAN-verkon nimi. WLAN-verkolla tarkoitetaan tässä tutkimuksessa joko reitittimen, muun tukiaseman tai älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettua langatonta verkkoa. Kyselyn kysymykset on jaoteltu koskemaan reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettua WLAN-verkkoa ja älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettua langatonta verkkoa. Kyselyn lopuksi kartoitetaan yleisesti WLAN-verkon/langattoman verkon nimen hyviä piirteitä ja merkitystä. Kyselyyn voi vastata, vaikka ei antaisikaan nimeä WLAN-verkolle/langattomalle verkolle.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista, ja kyselyyn vastaamisen voi halutessaan keskeyttää missä vaiheessa tahansa. Syytä keskeyttämiselle ei tarvitse kertoa. Kyselyyn vastataan anonymisti. Vastaaminen kestää noin 5–10 minuuttia. Kyselyn vastaukset ovat luotamuksellisia ja niitä käytetään ainoastaan tutkimustarkoituksiin. Vastauksia käsitellään tutkielmassa niin, että ne eivät ole yhdistettävissä vastaajaan (esimerkiksi taustatietoja, nimeä ja nimenantoperustetta ei tulla tutkielmassa liittämään yksityiskohtaisesti toisiinsa). Kyselyn vastaukset ovat vain tutkijan ja ohjaajan käytössä ja ne säilytetään salasanalla suojattuna. Kyselyn tuloksia säilytetään vuosi tutkielman hyväksymisen jälkeen. Pyrihän vastaamaan kaikkiin kysymyksiin. Kiitos vastauksista!

Tutkielman tekijän tiedot: Anna-Mari Järvinen
sähköpostiosoite

Tutkielman ohjaajan tiedot: Vesa Jarva
sähköpostiosoite

1. Tutkimuslupa *

Olen tutustunut edellä olevaan tutkimusta koskevaan tietosuojailmoitukseen. Vastaamalla kyselyyn annan suostumukseni vastausten tutkimuskäyttöön tietosuojailmoituksessa kuvatussa tutkimuksessa.

2. Ikä

Alle 18-vuotias
19–29-vuotias
30–39-vuotias
40–49-vuotias
50–59-vuotias
Yli 60-vuotias

3. Sukupuoli

Nainen
Mies
Muu

4. Ylin suoritettu koulutus

Peruskoulu
Toinen aste (lukio/ammattikoulu)
Korkeakoulu

5. WLAN-verkon käyttäjät (reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostettu WLAN-verkko)

Käytän WLAN-verkkoa henkilökohtaisesti
Jaan muiden kanssa/muille WLAN-verkon
Molemmat (käytän henkilökohtaisesti ja jaan muiden kanssa/muille)
Ei ole käytössä

6. Langattoman verkon käyttäjät (älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettu langaton verkko)

Käytän langatonta verkkoa henkilökohtaisesti
Jaan muiden kanssa/muille langattoman verkon
Molemmat (käytän henkilökohtaisesti ja jaan muiden kanssa/muille)
Ei ole käytössä

Reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetun WLAN-verkon nimeäminen

Huom.! Älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostetun langattoman verkon nimeäminen käsitellään myöhemmässä osiossa.

7. Oletko nimennyt reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetun WLAN-verkon? *

Kyllä

En

8. Minkä nimen olet antanut reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetulle WLAN-verkolle?

9. Millä perusteella olet antanut valitsemasi nimen reitittimen tai muun tukiaseman avulla muodostetulle WLAN-verkolle?

Älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostetun langattoman verkon nimeäminen

10. Oletko nimennyt älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettavan langattoman verkon? *

Kyllä

En

11. Minkä nimen olet antanut älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostetulle langattomalle verkolle?

12. Millä perusteella olet antanut valitsemasi nimen älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostetulle langattomalle verkolle?

WLAN-verkon/langattoman verkon hyvän nimen piirteet ja nimen merkitys (reitittimen, muun tukiaseman tai älypuhelimien mobiilitukiaseman avulla muodostettu langaton lähiverkko)

13. Kuinka tärkeänä pidät WLAN-verkon/langattoman verkon nimeämistä? *

1 = en ollenkaan tärkeänä

2 = melko vähän tärkeänä

3 = en osaa sanoa

4 = melko paljon tärkeänä

5 = todella tärkeänä

14. Millainen on hyvä nimi WLAN-verkolle/langattomalle verkolle? *

15. Kuinka tärkeänä pidät WLAN-verkon/langattoman verkon nimeämistä? *

16. Millaista nimeä et antaisi WLAN-verkolle/langattomalle verkolle?

17. Onko nimellä merkitystä?

1 = ei ollenkaan merkitystä

2 = melko vähän merkitystä

3 = en osaa sanoa

4 = melko paljon merkitystä

5 = todella paljon merkitystä

18. Millainen merkitys nimellä on?

**19. Muita kommentteja tai huomioita WLAN-verkon/langattoman verkon nimeämi-
seen liittyen**